www.svoboda-news.com

І сумному научайтесь,
І свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 14. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 23-го СІЧНЯ 1962 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 23, 1962 No. 14. VOL. LXIX.

КОНФЕРЕНЦІЯ АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ НАРАДЖУЄТЬСЯ В СПРАВІ КУБИ

ЗДА УЗАЛЕЖНЮЮТЬ ДАЛЬШУ ДОПОМОГУ ВІД ВИСЛІДУ НАРАД

Пунта дель Есте, Уругвай. — В понеділок 22-го січня тут зачалася конференція закордонних міністрів Організації Американських Держав, яка в першу чергу має вирішити те становище, яке мають зайняти американські країни у відношенні до Куби під режимом Фіделя Кастра, який явно признався до комунізму. Американський державний секретар Дін Раск прибув до Пунта дель Есте вже 21-го січня і заявив, що від успіху цієї конференції залежить дальша доля Союзу Поступу, який має коштувати $20 більйонів, і в якому головну ролю мали б відограти ЗДА, даючи велику частину фондів на здійснювання цієї програми допомоги країнам Латинської Америки. Цією заявою Раск недвозначно виявив, що ЗДА хотіли б, що б південні американські країни зайняли рішуче становище проти Куби. Раск сказав, що економічний і політичний розвиток країн Західньої Півкулі залежить від того, щоб ніхто чужий не вмішувався до внутрішніх американських справ. Раск склав цю заяву на летовищі в Монтевідео, не згадуючи Куби. Між делегатами латинських держав існують різні погляди на те, як треба віднестися до Куби. Група країн на чолі з Колюмбією домагається, щоб негайно колективно зірвати дипломатичні зв'язки з Кубою Фіделя Кастра та щоб формально застосувати економічні санкції до неї. Колюмбійський міністер закордонних справ д-р Хозе Кайседо Кастілля, згідно з інструкціями колюмбійського президента Альберта Ллераса Камарґа домагається негайних санкцій. Але інакше становище зайняла бразилійська делеґація. Її голова просив, щоб 22-го січня відбулося відкриття конференції, але офіційні заяви щоб складали голови окремих делеґацій пізніше, щоб був час на обговорення цієї справи між представниками окремих делеґацій, та щоб можна було вирівняти ці різниці, які існують між окремими делеґаціями. Дін Раск відбув наради з уругвайським президентом Едуардом Віктором Гаедом, з яким разом снідав, а також конферував із бразилійським і арґентинським закордонними міністрами. Бразилія проєктує лагіднішу резолюцію в справі Куби від тієї, яку бажає предложити колюмбійський делеґат, якого підтримує делеґація з Перу та країни з Середущої Америки. Заява Д. Раска про те, що від висліду цієї конференції залежить здійснення програми Союзу для Поступу, зробила сильне враження на делеґатів тих країн, які занимали досі досить невиразне становище у відношенні до Куби. З Раском є 20 осіб, фахівці дипломати, та представники Конґресу: сенатор - демократ Вейн Морс з Орегону, сенатор - республіканець В. Гікенлупер з Айови та конгресмени: Армістер І. Селден (демократ) і Честер Е. Мерров (республіканець).

ЗДА є готові відбити всяку комуністичну аґресію — твердить МекНамара

Вашинґтон. — Секретар оборони Роберт МекНамара, зізнаючи на закритій сесії Конґресової Комісії Збройних сил, заявив 19-го січня ц. р., що ЗДА є „рішені протиставитися всякій комуністичній аґресії". МекНамара сказав: „Ми не мусимо і не потребуємо тільки реаґувати на комуністичну ініціятиву, ми вирішили продовжувати боротьбу у всіх можливих формах, аж поки комуністичні провідники, совєтські і китайські не переконаються в тому, що їхня аґресивна політика, спричинена змаганням скомунізувати світ загрожує і їх безпеці, а не тільки нашій". ЗДА мають таку оборонну військову програму, казав МекНамара, яка може протиставитися не тільки совєтським далекосяжним атомовим ракетам, але також зможе перемогти совєтську підривну акцію та небезпосередню воєнну загрозу так званої малої війни. МекНамара обороняв оборонний бюджет в сумі $51 600 000 000, в якому є вже і витрати на військову допомогу закордонним державам.

Рібікофф критикує плян „Блу Шилду" відносно медичної допомоги старшим

Вашинґтон. — Секретар здоров'я і добродійности Абрагам А. Рібікофф заявив, що він підтримуватиме свій плян медичної допомоги старшим особам в рямках соціяльного забезпечення, бо той проєкт, який запропонувало Товариство Блу Шилд, на його думку, не є задовільний. Плян Блу Шилд не узгляднює шпитального лікування старших осіб, що є найважливішою проблемою, головно під час довших недуг. Рібікофф сказав, що закон про медичну допомогу старшим, — це „головна проблема" в Конґресі 1962-го року. „Люди з малими прибутками, казав секретар здоров'я, не можуть платити високих шпитальних коштів. 53 відсотки всіх осіб понад 65-ох років мають прибутки менші як $1.000 річно. Половина всіх подруж мають прибутки менші як $2.500 річно. Блу Шилд плянує такий проєкт, який при першій недузі старшої особи зужив би всі можливі її ощадності на лікування в шпиталі.

В АМЕРИЦІ

● **Геолог** д-р Джек Ґрін доповідав на зборах Американського Астронавтичного Товариства і передбачав, що перші люди, які дістануться на Місяць, мусітимуть так жити, як жили колись печерні люди. Перші дослідники Місяця зможуть знайти приміщення в печерах і в каналах, яких є багато на тій плянеті. Цей науковець гадає, що коло 1995 року люди будуть їздити на Місяць, купуючи квитки туди й назад.

● **Син головного судді** Найвищого Суду ЗДА Ірл Воррен молодший заявив, що він плянує перейти з Республіканської партії до Демократичної, бо його політична філософія краще погоджується з програмою демократів, як республіканців. Цю політичну зміну має він зробити 31-го січня, коли відзначатиме 32-гі роковини з дня народження. Його батько був три каденції губернатором Каліфорнії і в 1948 р. був кандидатом від республіканців на віце-президента ЗДА.

● **23-го січня** президент Кеннеді промовлятиме на Крайовій конференції в справі молочної продукції. Департамент рільництва стверджує, що понизилася консумпція молока і те саме діється з молочною продукцією.

● **Товариство** Американських Книгарів подарувало президентові Кеннеді 200 вибраних книжок, що видані були в останніх 4-ох роках. Між цими книжками є Президентів твір „Стратегія миру". Ці книжки призначені для бібліотеки в Білому Домі.

КОНГРЕС ЗДА ТА БАГАТО АМЕРИКАНСЬКИХ СТЕЙТІВ І МІСТ ПІД ЗНАКОМ РОКОВИН ПРОГОЛОШЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Неділя і понеділок 21 і 22-го січня проходили в багатьох американських стейтах і містах під знаком відзначування роковин української державної незалежности і соборности, проголошених 22-го січня 1918 і 1919 років. Сесії обидвох Палат Конґресу ЗДА, Палати Репрезентантів і Сенату, мали початись у понеділок молитвами за український нарід та його волю і незалежність, проведеними українськими католицьким і православним священиками. Рівночасно конгресмен Флад з Пенсилвенії заповів, що він прохатиме в спікера Палати, конгресмена МекКормека, повної години часу на заввагу на тему роковин проголошення української державної незалежности. Десятки конгресменів і сенаторів зголосились до заввагу на цю тему.

Тим часом, в неділю 21-го січня, вже на багатьох стейтових капітолях та ратушах міст повівали синьо-жовті українські прапори побіч зоряних американських. В Джерзі Ситі виставлено цей прапор о од. 9-ій рано в приявності кількох десятків громадян та, зокрема, молоді в пластових і сумівських одностроях.

Губернатор Ню Джерзі славить українців

Губернатор стейту Ню Джерзі Ричард Дж. Гюз, який після виборчої перемоги в листопаді минулого року щойно 16-го січня ц.р. перебрав формально владу, вже в п'ятницю 19-го січня в полудневих годинах підписав, як один з перших своїх урядових документів і як першу свою проклямацію, проголошення Дня Української Незалежности в цьому стейті. В проклямації губернатора Гюза сказано:

„Тому, що день 22-го січня має окреме значення для Українського Народу в усьому світі та для американців українського роду, як 44-та річниця проголошення української державної незалежности, і тому, що 22-го січня 1918-го року встановлено відродження Української Народної Республіки, яка проіснувала лише понад чотири роки, коли її завоювали переважаючі сили комуністичної Росії, і тому, що не зважаючи на цю втрату державної незалежности, понад 45 мільйонів українців ставлять спротив ліквідаційним намаганням комуністичних опресорів, як і тому, що борцям проти комуністичної аґресії в їхній боротьбі за волю і незалежність належиться підтримка, а всі українці й американці українського роду повинні мати нагоду для відповідного відзначення цього дня, тому я, Ричард Дж. Гюз, губернатор стейту Ню Джерзі, проголошую оцим 22-го січня 1962-го року, як День Української Незалежности в Ню Джерзі та закликаю всіх громадян відповідно цей День відзначити".

Приблизно в тому самому дусі і сенсі були проголошені Дні Української Незалежности також в багатьох інших стейтах і містах. Губернатор Гюз підписав цю проклямацію в стейтовому капітолю в приявності української делеґації, що її очолював податковий комішенер Гудсонського повіту, адв. Марсел Вагнер та в склад якої, крім нього, входили: гол. предсідник УН-Союзу Йосип Лисогір, гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох, голова Відділу УККА в Джерзі Ситі Вол. Білик, голова Народного Дому в Джерзі Ситі Антін Шараф, інж. Д. Кузик та Іван Понятишин і Мих. Кацик з Трентону, колишній посадник Гілсайду адв. В. Ґураль, Мих. Матіяш з Нюарку, інж. Ол. Климко, ред. А. Драган та інші. Губернатор Гюз, підписавши проклямацію, виголосив ще коротку промову, високо оцінюючи вартість українців та їх вклад у загальний розвиток. Він пригадав, що його виступ на Шевченківській академії в Джерзі Ситі минулого року належить до його найприємніших споминів. Він добре поінформований про українців та їх змагання і він впевнений, що вони досягнуть свою мету. Після того інж. Климко передав губернаторові його портрет, який п. Климко намалював під час інавґураційних врочистостей 16-го січня.

Січневі Роковини в Джерзі Ситі

Свято Незалежности відбулося в Джерзі Ситі, як і в багатьох інших громадах, напередодні самих роковин, в неділю 21-го січня. Започатковано його американським і українським національними гимнами у виконанні орнестра „Сурма" під диригентурою проф. Губіцького, яка й закінчила свято відіграванням пісні „Не пора". Промовляли на Святі, після його відкриття Вол. Білик, головою Відділу УККА, адв. Марсел Вагнер, конгресмен Домінік Дечіса та д-р Іван Козак. У мистецькій частині програми виступали хор „Гомін" під диригентурою Мик. Корнелюка, солістка Зіновія Лавришко-Бундзяк, якій на фортепіяні акомпаніювала проф. Галина Клим, декляматорка Оксана Кравченюк та учениця Рідної Школи Наталка Гусар і група танцюристів з ЮСУМА: М. Гаврилюк, М. Зиман, С. Шеремета, Н. Поточняк, В. Бура, Р. Щупляк, Б. Шубак, М. Іваницький, І. Семеняк та І. Куций. Публіка вперть виповнила велику залю Народного Дому.

Перед цією імпрезою, попередженою Службою Божою в намірені українського народу в місцевій українській католицькій церкві, своїми окремими сходинами відзначила Січневі Роковини Пластова молодь з місцевої Пластової Станиці.

Свято в Ню Йорку

Велика місцева Українська Громада, зорганізована в своєму Комітеті Об'єднаних Американсько-Українських Організацій, відзначила роковини 22-го січня, попередженими Богослуженнями в церквах, Святом Самостійности і Соборности, що відбулося у вечірних годинах в залі школи Вашинґтона Ірвінґа. Започатковано Свято відіграванням американського національного гимну, а відкрив його голова Об'єднаного Комітету д-р Василь Вишиваний. Із промовами виступили д-р М. Кушнір і адв. Михайло Пісняк. Ю. Миколенко відчитав текст пам'ятних Універсалів, а адв. Р. Олесницький і адв. Вол. Стек відчитали проклямації губернатора Рокефеллера і мейора Вагнера. У мистецькій частині програми виступив хор „Думка" під диригентурою Ів. Задорожного та при акомпаніяменті Романа Стецура, соліст Лев Рейнарович та декляматорка Лідія Крушельницька. Закінчено Свято співом українського національного гимну. Д-р Вишиваний окремо привітав приявного на імпрезі президента УНР в екзилі д-ра Степана Витвицького. — На ратуші міста, подібно як і в Джерзі Ситі та багатьох інших містах, був виставлений синьо-жовтий український прапор побіч американського.

Обидва прапори, американський і український, повівали впродовж неділі і понеділка також на будинку УНСоюзу і „Свободи" в Джерзі Ситі.

Українські футболісти здобули нові перемоги

Минулої неділі, 21-го січня, футболісти филаделфійського „Тризуба" перемогли свого місцевого суперника Юрик Траккерс 5:0 у черговох змаганнях за Чашу ЗДА, яку „Тризуб" держить у себе вже другий рік.

Чорноморська Січ Нюарк закінчила минулонедільні змагання за мистецтво Футб. Ліґи Стейту Ню Джерзі нерішеною 1:1 зі сильною дружиною Скач - Амерікен на своєму гриці в Юніон.

Минулої суботи, 20-го січня, розіграно першу рунду змагань сімкового турніру, який відбувається в Арморі в Нюарку з участю 20 дружин. Сімка УСК-у Ню Йорк здобула перемогу над сильними портуґальцями Марітімоз Нюарку з вислідом 2:0. Ворота стрілили для УСК-у: Лі та В. Чижович. Чорноморська Січ Нюарк перемогла несподівано високо славних Н. П. Ганґеріянс 6:2. Стрільцями воріт для Січі були: Павлишин 3, Кіралі 2 і Боянівський.

Переможці відбутих десятигор закінчуватимуть турнір в Арморі в Нюарку в суботу 3-го лютого і там же в першій грі о год. 8.00 вечером зустрінуться зі собою УСК Ню Йорк та Чорноморська Січ. Крім українських дружин в переможній десятці опинилися: Інтер Клюб, Елизабет, Н. П. Спорт Клюб, Польські Соколи, Гота, Нюарк С. К., Чіт Ін. та Портуґальський Клюб Нюарк.

Баляґер сховався в папській амбасаді, прохаючи політичного азилю

Санто Домінґо. — 21-го січня колишній віце - президент і голова тимчасового домініканського уряду д-р Баляґер втік до приміщень ватиканської амбасади і просив політичного азилю. Шарже д'афер папської делеґації заявив тимчасовому урядові під проводом президента Рафаеля Ф. Бонелля, що д-р Баляґер дістав право азилю, і просив новий уряд, щоб дозволив йому залишити Домініканку. Новий президент Бонелля заявив, що д-р Баляґер зможе виїхати за кордон, бо проти нього не має жадних оскаржень. Генерал - майор Ечаварія має бути суджений за те, що розігнав був тимчасовий уряд та зорганізував нову хунту, проти якої виступили були ЗДА.

Третій президент Домініканської Республіки протягом останніх трьох днів Рафаель Ф. Бонелля (в окулярах) під час свого прибуття до Санто Домінґо.

Президент закликає до стриманости в збільшуванні цін і заробітних платень

Вашинґтон. — Президент Кеннеді, промовляючи на конференції скликаній секретарем скарбу для обговорення економічних проблем, закликав і працедавців і робітників до стриманости при збільшуванні цін на товари і при домаганні більших заробітних платень, бо сталі ціни на американські товари є потрібні для втримання американського експорту. Президент казав, що збільшення заробітньої платні тепер може бути тільки тоді, коли збільшується продуктивність праці. На думку Президента збільшення експорту на 5% річно зменшило б платничий дефіцит на один більйон долярів; коли б вдалося збільшити експорт на 10%, то зліквідовано б зовсім проблему недобору в платничому баллянсі. Промовляли також державний секретар Дін Раск і секретар скарбу Даґлес Діллон, які закликали американців підтримувати уряд в тому, щоб американський промисл міг конкурувати на закордонних ринках, де головну ролю грає тепер Европейський Спільний Ринок, який значно зменшив митні тарифи між державами, що є його членами.

Підполковник Ґленн готовий до лету довкола Землі

Вашинґтон. — Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація повідомляє, що не в середу 24-го тільки в четвер 25-го січня ц.р. відбудеться лет підполковника морської піхоти Джана Г. Ґленна довкола Землі. Від перших днів грудня підполковник Ґленн переходить інтенсивний кінцевий вишкіл, щоб з успіхом відбути потрійний лет довкола Землі. Він має летіти на ракеті Атлас. Кабіна називається „Френдшіп 7" і вона причеплена до ракети Атлас. Здійснення цього проєкту „Меркурій" було вже кілька разів відкладуване внаслідок технічних трудностей. Тепер його здійснення призначене є на четвер 25-го січня ц.р. між годиною 7:30 вранці до 12:30 вполудне. Американський лет довкола Землі не відбувається в такому секреті, як в СССР, де світ довідався про лет Ґаґаріна з 12-го квітня 1961 р. аж після доконаного факту. Більше як 20 кораблів і понад 60 літаків будуть стежити за тим летом, щоб на випадок потреби спішити з допомогою летунові. Ґленн має згідно з пляном, три рази облетіти Землю. Кораблі і літаки будуть розташовані так, щоб могли дати йому допомогу, коли б він мусів приземлюватися після першого, другого чи третього доконаного лету довкола Землі.

В Тегерані відбулися криваві сутички поліції із студентами

Тегеран. — В столиці Ірану Тегерані відбулися в неділю 21-го січня ц. р. бурхливі студентські демонстрації, в яких взяло участь понад шість тисяч студентів, прихильників усуненого іранського прем'єра Моссадека. Демонстрантів пробувала розігнати поліція і в тому часі почалися сутички, під час яких студенти обкидали поліцію камінням і поліція реаґувала багнетами і палицями. У висліді заворушень було понад 180 осіб поранених, в тому 80 поліцистів. Ув'язнено яких двісті студентів, які брали участь в протестаційній акції проти запланованої іранським шахом аґрарної реформи. Студенти домагалися уступлення теперішнього іранського прем'єра Алі Аміні, обвинувачуючи його в антиконституційних діях. Ліквідувала студентські заворушення не тільки поліція, але й іранські військові з'єднання.

БОЛГАРСЬКИЙ ЛІТАК ІЗ ШПИГУНСЬКИМ ВИРЯДОМ ОСІВ В ІТАЛІЇ БІЛЯ РАКЕТНОЇ БАЗИ

ПІЛОТ ТВЕРДИТЬ, ЩО ВІН ХОТІВ УТЕКТИ НА ЗАХІД, АЛЕ ФАКТ ЙОГО ПРИЗЕМЛЕННЯ БІЛЯ СЕКРЕТНОЇ РАКЕТНОЇ БАЗИ І ЗНАЙДЕНІ В РОЗБИТОМУ ЛІТАКУ ФОТОҐРАФІЧНІ АПАРАТИ СВІДЧАТЬ ПРОТИ ЙОГО ТВЕРДЖЕННЯ

Аквавіва, Італія. — Справа з болгарським літаком совєтського типу МІҐ-17, що був примушений з огляду на дефект у моторі приземлитися поблизу Барі недалеко від секретної ракетної бази НАТО в неділю дня 21 січня ц. р., набирає щораз ширшого розголосу і її починають прирівнювати до випадку з американським У-2, що його зістрілено біля Свердловська півтора року тому. Пілот літака, ідентифікований спочатку як 24-літній Миллока Подґораз і потім вже як 22-літній Мільоск Соляков, заявив, що він зумисне приземлився, бо хотів утекти на Захід, але проти такого вияснення свідчить ряд фактів, між іншим те, що він мав можливість приземлитися ще перед тим на двох цілком догідних летовищах, що приземлився він щойно після виявлення дефекту в моторах його літака і то біля уже секретної бази НАТО і що в його розбитому після приземлення літаку знайдено модерний виряд для фотоґрафування з повітря мілітарних інсталяцій. Тому теж італійський уряд готується поставити болгарського пілота під суд під закидом шпигунства і вислав уже до болгарського уряду ноту з протестом проти порушення італійської території. Сам Соляков перебуває тепер в шпиталі, не так внаслідок поранень, як спричиненого примусовим приземленням „шоку". Його допитують безупину представники італійської військової розвідки разом з офіцерами американської контррозвідки, що прибули до Аквавіви з Риму. Водночас із цим досліджують знайдені в його літаку апарати і зроблені Соляковим фільми. Прилетів Соляков своїм МІҐ-ом з Болгарії через Югославію разом з трьома іншими літаками. Болгарська місія в Римі твердить, що літак Солякова збився з визначеного курсу і був загнаний над Італію поганою погодою. Водночас із цим болгарське посольство „виясняє", що Соляков не мав ніяких шпигунських намірів, що він замолодий і недосвідчений і т. ін. Але ж увесь лет керованого ним літака свідчить проти цих вияснень. Літак Солякова летів понад Італією при добрій погоді, він пролетів понад летунськими базами в Барі і в Чіяндізі і приземлився за 600 ярдів від секретної ракетної бази НАТО, обведеної двома рядами наелектризованих дротів і дуже пильнованої італійською поліцією і військовими. Італійська преса порівнює справу із Соляковим до лету Поверса над Совєтським Союзом і здогадуються, що лет Солякова не був одиним і що таких летів комуністичних літаків відбувається більше. Часописи вимагають, щоб Солякова судити так само гостро як Поверса. З бази, коло якої приземлився Соляков, можна досягнути ракетами не тільки Совєтську Україну, але й Москву.

У Тант готується посередничати в спорі між Індонезією і Голляндією

Об'єднані Нації, Ню Йорк. — Після конференції президента Кеннеді з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом, що відбулася в п'ятницю минулого тижня в Ню Йорку, У Тант почав заходи для відбуття розмов з представниками Індонезії і Голляндії в справі полагоди існуючого між ними конфлікту, викликаного непорозумінням щодо Західньої Нової Ґвінеї. Цей конфлікт останнім часом дуже загострився і малощо не привів до започаткування збройних дій між Індонезією і Голляндією, до якої належить Західня Нова Ґвінея. Започатковані У Тантом заходи будуть першою спробою особистої інтервенції діючого ґенерального секретаря Об'єднаних Націй в міжнародні справи. У Тант відбуде найперше розмови з індонезійським і голляндським амбасадорами у ЗДА, щоб разом з ними знайти базу на започаткування таких розмов. У політичних колах не мають багато надій на успішний вислід цих розмов і не думають, що У Тантові поведеться примирити обидві сторони в їх конфлікті, що триває уже 12 років. Тим часом голляндська адміністрація в Західній Новій Ґвінеї відбуває спеціяльні зібрання, щоб дати можливість представникам місцевого населення висловитися в справі існуючого конфлікту і в справі майбутнього правного стану їх країни.

У СВІТІ

● **Жидівський філософ,** д-р Мартін Бубер, емеритований професор Гебрейського університету в Єрусалимі, гостро виступив проти ізраїльського прем'єра Давіда Бен Ґуріона за його заяву в інтерв'ю з паризьким „Фіґаро", де він 240.000 арабів в Ізраїлі окреслив, як ворожий елемент, що мріє про знищення Ізраїлю. Бубер твердить, що та заява Бен Ґуріона ставить ізраїльських арабів на положення другорядних громадян та водночас дискредитує ізраїльську державу за її політику супроти арабів.

● **Острів Сен** на південь від Англії, приналежний до Франції та замешкалий 1.130 особами, членами рибальських родин, ніколи не платив податків, але й нічого не діставав від держави. Щойно кілька днів тому появився там перший податковий урядовець для списування маєткового стану й зарібків тамошніх мешканців. Першим ділом французький уряд влаштував там на державний кошт амбулаторію.

● **В Західньому Берліні** командування американського ґарнізону офіційно рішуче заперечило вістку „Ню Йорк Таймсу", наче б відділювання танкового з'єднання над внутрішнього берлінського кордону стояло у зв'язку з останніми нарадами ґенерала Лушіюса Клея у Вашинґтоні. Американське командування твердить, що це звичайне військове пересунення, яке не має ніякого політичного значення і не було зроблене під кутом політики.

● **Греція** дістане в цьому році знову від Америки беззворотну допомогу у висоті дол. 30 мільйонів. Частина тих грошей призначена на господарські цілі, а частина на покриття збільшених видатків на грецьку армію. Таку саму допомогу ЗДА дали Греції в минулому році.

● **В Клаґенфурті,** столиці Каринтії в Австрії, хтось понищив численні пам'ятники на місцевому жидівському цвинтарі, повписував антисемітські гасла і понамальовував свастики. Поліція веде слідство.

● **В Індонезії** повідомлено, що в недавньому зударі індонезійських торпедних човнів з голляндськими нищильниками пропав без вісти, заступник шефа штабу індонезійської морської фльоти коммодоре Седарзо. Лякайться, що він і 35 індонезійських моряків загинули після стороедування їхнього торпедного човна голляндцями. Індонезія все ще не признається, що її індонезійські кораблі мали висадити десанти в Новій Ґвінеї.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок, — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J

Оптимістичний бюджет

Зголошений у минулий четвер до Конґресу перший бюджет Джана. Ф. Кеннеді має три характеристичні риси: 1) є цифрово найвищим бюджетом в історії Америки й історії світу; 2) має найвищу позицію видатків на військові цілі і 3) сповнений тим самим оптимізмом, що його виявив Президент вже у своєму зверненні Про Стан Унії. Зажадавши від Конґресу призначення 92 537 000 000 долярів на видатки в 1962/63 році, Президент водночас сподівається таких великих податкових впливів, що по стороні прибутків буде ще надвишка на кругло — $463 мільйони. Очевидно, що правильність чи помилковість такої калькуляції може виявитися лише за півтора року, себто в кінці тривання нового державного бюджету. Президент твердить, що протягом усього того часу коньюнктура стоятиме так високо, що податкові впливи будуть на $11 більйонів більші, як у теперішньому бюджетовому році, що, мабуть, закінчиться коло 7-більйоновим дефіцитом.

Перші американські коментатори слушно звертають увагу, що, хоч господарський і політичний оптимізм Президента може й оправданий на нинішній день, проте ніяк не можна мати певности, чи дійсно, наприклад, Берлінська криза буде конструктивно полагоджена до половини цього року і чи Хрущов або китайські комуністи та їхні південно - азійські послугачі не встругнуть якоїсь нової штуки, яка переверне американські сподівання. Але саме з цього погляду, з погляду можливости несподіванок збоку комуністичного імперіялізму, є в тому оптимістичному бюджеті Дж. Кеннеді дуже вишна й передбачлива асекурація: дальший великий крок на шляху постійного збільшування американської збройної потуги.

Відвернувшись від стратегічної концепції, що головний натиск клала на атомову зброю й тому легковажила інші роди зброї, зокрема піхоту та летунство, нові видатки на військові цілі передбачені під кутом всесторонньої, рухомої і такої могутньої збройної сили, щоб вона могла „негайно і вирішально" реаґувати на кожну ворожу аґресію, 1 600 керованих бойових ракет, понад 30 000 літаків і 2 684 000 вояків під зброєю — це найзагальніші цілі нового військового бюджету. Видатки на збройні сили охоплюють близько 60% всього бюджету. Це — найбільше і найкраще свідчить про свідомість нинішнього американського уряду щодо тієї смертельної загрози, якою є комуністичний аґресивний імперіялізм. Американський нарід прийме також з великим вдоволенням до відома приспішення реалізації державної програми сферичних дослідів, щоб і в цій ділянці ЗДА не стояли позаду совєтських супутників і лунників.

На тому тлі на другий плян зійшли проєкти соціяльних реформ і таких державних інвестицій капіталу в публичні роботи, на допомогу хліборобству чи шкільництву, які підносили б загальний стан крайового добробуту й освіти. Президент уважає, що господарський звиг наче автоматично, без спеціяльних заходів уряду, значно обнизить число безробітних. Зате, щоб протидіяти відпливу до приватного промислу видатних науковців і спеціялістів з державних і військових дослідних стацій, уряд проєктує значне піднесення їх винагороди.

Назагал цей новий бюджет не віддзеркалює заповіджених в інавгураційній промові Дж. Ф. Кеннеді „нових обріїв", — нема там ніяких нових динамічних проєктів. Але є амбіція бачити Америку дійсно „могутньою і заможною". Тому зміст бюджету виправдує гасло, яким Президент зголосив його: „Ріст і сила народу".

Обчухрана література

В днях 10 - 11 січня відбувся в Києві третій пленум правління Спілки Письменників України, присвячений завданням українських письменників „у світлі рішень 22-го з'їзду КПСС". Головну доповідь на пленумі п. н. „За правдиве і високохудожнє відтворення життя народу" виголосив голова правління СПУ Олесь Гончар, і в дебатах над цією доповіддю виступив ряд підсовєтських українських письменників.

І доповідь і дебати були переповнені високими фразами, ствердженнями, заявами, прославлянням 22-го з'їзду як „найвизначнішої події сучасности" і прийнятої цим з'їздом ... програми, яка, мовляв, „стала дородом ... програми, яку підсовєтські підлабузники оспівують уже достоменно так само як колись за Сталіна, як „небо своїх надій".

Багато мови було на пленумі про успіхи й досягнення „радянської літератури" під „животворним ленінським духом". Але в підтексті за всіма перехвалками соромливо приховувалися ствердження про реальний стан, про неприваблиу і гнітючу дійсність в усіх ділянках літературного й мистецького життя. Олесь Гончар нарікав не тільки на відсталість в ділянці дитячої прози. Багато більше, як про успіхи, говорив Олесь Гончар про відсталість в ділянці поезії із її „епідемічною" газетною творчістю, з поетами, що фабрикують свої вірші „з будь-якої нагоди, до всякої дати, до всякого свята"; проти якої то декляративної поезії знімається тепер в Україні не тільки гостра реакція, але й обурення й огида.

Не кращий стан — як признався Гончар, — в ділянці красного письменства, яке за своїм рівнем не тільки „дуже й дуже строкате", але й нудне та поверховне, яке визначають такі прикмети, як „водянистість, розбуханість, багатослів'я" тощо. Говорячи про героїв „художньої прози", Гончар ствердив: „можна подумати, що люди в нас зовсім стандартизовані, обчухрані, що яскраві індивідуальності трапляються рідко". Як приклад такої обчухраности в совєтській скульптурі Гончар навів виставку з проєктами пам'ятника Іванові Франкові, що має бути поставлений у Львові: „Глянули б ви на шеренгу скульптурних холодних фотографій, де все ніби реалістичне і зроблене не гірше, як це робили скульптори і років десять тому, де все таке зализане й зредаґоване, що не зосталося місця живим мистецьким шуканням, сміливій творчій думці ... І як наслідок, замість великого Каменяра, Вічного революціонера духу, людини-велетня готують для нашого древнього і славного Львова образ якогось обчухраного чоловічка, що стоїть навитяжку, як жовнір, закований в догматичні лати".

Стверджуючи наявність такого стану в прозі, в скульптурі, в кінематографії і в критиці, Гончар потішав себе й інших учасників пленуму правління СПУ тим, що справи йдуть на краще, бо письменників, мовляв, обвіяв, як „свіжий весняний вітер ... ленінський дух життя ... після 20 з'їзду партії, розвінчання культу особи з його мертвотними догмами, що заморожували живу творчу думку", бо минулися, мовляв, часи „розпалювання чвар та усобиць" в літературнім середовищі, часи „фізичного винищення цілого ряду талановитих мистців", що „диким і варварським чином були вилучені з історії нашої літератури". Разом з цим Гончар пробував висловлювати обережно радість з приводу новаторських виступів молодих поетів і мистців, попереджуючи їх все ж таки категорично, щоб вони ні в якому випадку не відважувалися відходити від ... соціялістичного реалізму. Це попередження Гончара, як і його намагання обороняти соцреалістичні настанови партії, доводить, що надій на краще в совєтській українській літературі немає, що вона й далі приречена на яловість, обчухраність і зализаність.

М. Чировський

ОГЛЯД ГОСПОДАРСЬКИХ ПОДІЙ

Початок 1962 року позначився багатьма позитивними явищами. Складений видавництвом „Ю. С. енд Ворлд Ріпорт" індекс господарської діяльности американської економіки виявляє, що її рівень сьогодні на 20% вищий за рівень минулорічний. Це означає, що економіка країни має добру коньюнктуру. Позитивними показниками такої коньюнктури є виробництво і продаж сталі та автомашин, продукція гуми, будівельної індустрії, положення на ринку праці, зріст консумпційного кредиту і інше.

Так, виробництво сталі піднеслося супроти 1961-го року на 60%. На основі оцінки можливостей припускається, що в 1962-му році продукція сталі досягне 107 мільйонів тонн, — на 10 мільйонів більше, як у минулому році. При цьому така оцінка досить обережна, бо є можливість навіть кращого висліду.

Виробництво автомашин піднеслося на 19.8% супроти попереднього року, а продаж авт на 25% вищий як у січні 1961-го року. Коли б сповнилися сподівання, 1962-ий рік був би рекордовим в історії автомобільної промисловости.

Збільшилася також продукція гуми. Закуп автових опон підвищився на 8% супроти минулого року, а закуп інших гумових виробів — на 11%.

Американська Асоціяція Гіпотечних Банкірів передбачає, що в 1962-му році домобудівництво зросте на 6%. А Федеральна Адміністрація для Домобудівництва дістала на 19% більше заяв про приділення федеральної кредитової підмоги на будову або закуп житлових будівель.

Розгін у виробництві і продажу в багатьох ділянках народного господарства іде впарі з поліпшенням на ринку праці, де безробіття зменшилося у своїй чисельності і напруженості. Збільшилися й заробітки, а внаслідок цього зросло запотребування на автомашини, доми і всяке влаштування, що своєю чергою піднесло попит на сталь, як ключовий виробничий матеріял.

Збільшені прибутки одиниць зміцнили їхнє фінансове положення, дозволяючи їм ліберальніше вживати кредитові можливості для закупів. При цьому споживач розпоряджає сьогодні великими ощадностями, які у формі банкових конт, державних облігацій та асекураційних резерв впродовж одного року, а саме від вересня, зросли на 25 більйонів долярів.

Рівночасно зауважується, що консумент, забезпечений ощадностями, виявляє більшу готовість ці свої ощадності частинно вживати на різного роду закупи. А збільшені закупи автоматично пошинюють ринкове запотребування, зумовлюючи цим більші зиски для підприємств, розгін виробничого процесу, ніет народних прибутків — загальний просперитет.

Проте, зауважується і деякі неґативні явища, як от, наприклад, небезпека збільшення американського платничого дефіциту, — фактора, що вже віддавна турбує уряд ЗДА. Про цей фактор не раз згадувано в цих господарських оглядах.

Рівночасно у Вашинґтоні розробляють пляни податкової реформи, яка мала б складатися з двох ступенів. Перший ступінь реформи — негайна державна акція для звільнення від податків т. зв. інвестиційних кредитів, щоб підприємства могли робити більші капіталовкладні для господарського росту країни. Другий ступінь — загальна перебудова податкової системи, для більшої її економічної ефективности. Але цей плян має бути представлений Конґресові десь аж у 1963-му році.

На міжнародному ринку сталися важливі події, як хочби підписання договору між ЗДА і Европейською Господарською Спільнотою про економічне зближення цих двох могутніх господарських бльоків через взаємне обниження митних тарифів. В такий спосіб частинно забезпечено зовнішній ринок передусім для американських сільськогосподарських продуктів.

З другого боку приватні компанії, що добувають, рафінують і розподіляють нафту та нафтові продукти, заприводжені намаганнями середньосхідніх держав, зокрема Іраку — націоналізувати нафтову промисловість.

Олег Лисяк

ДВА КАРНАВАЛИ

Нарешті, маємо вже повнаправний карнавал за усіма сталями, і вже не треба писати в оголошеннях у пресі загадкових фраз про те, що відбудуться „товариські гри і забави", коли й так кожний знає, що будуть — танці ...

Можете спокійно пускатися у подвійний „твіст", коли хто вміє, а якщо хтось більше консервативний, хай задовольняється танґом і вальсом. Це таки певніше, тиснення крови не підноситься забагато — правда, тратиться менше калорій. Але це нагадує трохи старий край.

Вже, власне кажучи, було це досить давно, коли відбувся останній „нормальний" карнавал в рідному краю. Це ж було вже двадцять два роки тому ... Це був останній карнавал перед другою світовою війною, карнавал 1939-го року. Справді, розбавлений понад міру був тоді карнавал: люди наче передчували, що на довгі роки прийдеться попрощатися з так званим нормальним життям, і нормальним стане для нас те, що було дотепер ненормальним.

Забавові залі були повні. По всіх нічних льокалях чи, як би ми тепер сказали, по клюбах люди бавилися до божевілля — наче мухи, що бринять у сітях павука .. В одному з львівських нічних льокалів якийсь багатий наказав закрити всі двері і заявив, що всі мусять бавитися до ранку, і то на його кошт ... Але й так люди мандрували, бо це ж було б „не фасон" перегуляти цілу ніч в „одній зміні", себто на одній забаві.

І так іщов карнавал пам'ятного 1939-го року. Люди бажали собі щастя, сповнення мрій, оркестри грали ту саму Барничеву „Гуцулку Ксеню", що й тепер, партнери нашіптували партнеркам в саме вухо різні історії на тему: „про свій ж-а-а-а-ль розкаж-у-у-у ...", народ ходив до буфету (архаїчна назва „бар") — і де там кому було в голові, що прийдеться пережити в наступних роках?

Хто міг подумати, що будемо їздити на баль „Думки" до Ню Йорку, на „інженерів" до Філядельфії, що будемо бавитися по мангеттенах, шератонах і як ще там вони називаються ...

І нікому й не снилося, що в міжчасі відбудеться довгорічний воєнний „карнавал", в якому музикою будуть експльозії бомб, замість скрипки розсипатиметься пасажами кулемет, замість баса гудітиме артилерія і що не один балевий партнер чи партнерка познайомиться з кістлявою партнеркою десь під муром тюрми, на завіяному снігом побойовищі чи у лісі, в повстанській криївці ...

Хто міг знати, коли ми так лагідно колисалися у ритмі „Гуцулки Ксені", що вже ніколи не загуляємо разом в тому самому складі? Хто міг знати, що перейдемо в міжчасі (поки дехто з нас знову зустрінеться в заокеанських плазах і болл-румах) — через сльози і кров, через вогонь і воду? Не знав елеґантний аранжер на балі в Жовтій Залі Народного Дому у Львові, що закінчить мандрівку життя в далекому Мюнхені і його могила буде висипана в кутку Вальдфрідгофу ... Не знав юнак, що за яких півтора року знайдуть його тіло на подвір'ї тюрми на Лонцкого; не знав той, що впаде коло Білого Каменя; не знав другий, що загине в Чорному Лісі ... А ця висока, струнка дівчина, що пропливала у вальсі коло нас, не знала, що за рік попадеться на кордоні, і вже не повернеться з Кінґіру до свого Львова ...

... У довгому коридорі, між дзеркалами, засів у фотелі якийсь молодий чоловік, що вже добре, мабуть, віддав честь Вакхові, і, дивлячись на пари, що проходять перед ним, бурмотить:

— А ви не знаєте .. Гуляєте ... А нас вже завтра тут не буде ... Ані нас, ані нікого. Ага, а я знаю!

Ах, як комічно це звучить! Дівчина у зеленій сукні вибухає сміхом:

— А де ж ми маємо завтра бути? Зрештою, що нас обходить завтра? Чуєш, оркестра знову почала грати ...

Багато змінилося. Нема вже, мабуть, Жовтої Залі. Народний Дім у Львові став — „Вермахтс-Гаймом", потім будинком Красної Армії. Багато з тих, що так експльозивно бавилися тоді в карнавалі 1939 року, в останньому мирному, нормальному карнавалі бавитимуться ще й цього, холодно - воєнного, коекзистенційного, 1962-го року. Вже, може, менше активно приглядаємося, як вигинається у „твісті" нове, менш чи більш, гнівне покоління. Часом ще пустимося в туру вальсу, чи обережно рушимо в пристрасний ритм танґа з якоюсь дебютанткою — або краще з її мамою — під звуки тієї самої „Гуцулки Ксені", що й 22 роки тому.

А завтра? Завтра, річ ясна, поїдемо до праці. Як усім відомо, карнавалів серед тижня не буває. Карнавали відбуваються по суботам.

„ЯКУ ГАНЬБУ МИ ПЕРЕЖИЛИ ТОДІ..."

Коли ще кілька років тому чові емігранти з Совєтського Союзу розповідали своїм закордонним знайомим про масові опівнічні арешти людей за Сталіна — дехто вірив, більшість ні, одиниці вважали, що арешти були обґрунтовані, мовляв, кожна держава по-своєму бореться з „ворогами народу".

Після двох найновіших партійних з'їздів у Москві про сталінське „правосуддя" заговорили навіть комуністи і в СССР, і за кордоном.

Клясичним прикладом такого відворотного визнання факту винищування людей за обдуманим, державним пляном може послужити стаття з київському щоденнику „Радянська Україна" (ч. 6, 1962 р.) під заг. „Так велить сумління". В ній у літературній формі розповідається про те, що ось на самому початку цього року прийшов до партійних керівників села бриґадир колгоспу Пилип Боровик і нарешті подав заяву про своє бажання вступити до компартії.

Чому Боровик не подав її раніше, адже він провоював усю війну в рядах совєтської армії, а потім у колгоспі став зразковим бриґадиром?

Бо — читаємо в „Радянській Україні", — „біда завітала до нас несподівано, вдарила, як грім з ясного неба ... Вночі не стало у нас батька. Арештували його ... За яку провину, що він поганого заподіяв, ніхто нам так і не сказав".

Батько Боровика командував полком Першої кінної червоної армії, потім, поранений, з кулею в нозі, був головою колгоспу. Він не мав „куркульської" чи „дрібнобласницької" біографії, за яку гноїли на Соловках, а потім на різних каналах Сибіру і Азії. Та все таки і його знищила „влада пролетаріяту" (Може тому, що він був Боровик, родом із Луцьку, а не Боровіков з-під Москви?).

Далі в „Радянській Україні" читаємо: „Яку ганьбу ми пережили тоді. Дехто з сусідів перестав ходити до нас, товариші на мене почали дивитися скоса, добрі люди почали непокоїтися". Син репресованого, Пилип Гнатович Боровик згадує в „Рад. Україні", що лише одна вчителька пожаліла його, тоді дитину: „На прощання взяла в свої теплі руки мою голову і дивилась такими добрими очима, що я заплакав" ..

„Тепер ти, Пилипе, як видно, образу затаїв на ввесь світ?", — запитав член бюра райкому. На це у відповідь почув: „Було й таке, — признався бриґадир. — Але те минулося. Тепер нічого кривду носити. Партія розпеченим залізом випалила зло. Ось за це й шапку скидаю перед нею, рідною, спасибі, кажу їй" ..

На цьому ніби й закінчилася трагедія. Однак, закінчилась лише перша її частина. Бо само собою постає питання: а що ж далі? Коли „партія розпеченим залізом випалила зло" — то значить, що Боровик і сотні тисяч йому подібних можуть домагатися продовження акту справедливости. Тобто: припинити геноцидний вивіз українців, білорусів, балтійців у Казахстан і на Сибір під маркою добровільности; припинити зло примусової і всілякими засобами підтримуваної партією русифікації неросійських народів СССР; припинити партійну повінь систематичного запечатування церков в Україні і в інших республіках; припинити економічний визиск поневолених республік і так далі.

Редакція „Радянської України чи її спецвідділ постійно читає наш щоденник „Свободу" (група київських туристів у Ню Йорку — письменників і журналістів — заявила, що вони можуть читати все з-за кордону, хоч і не погоджуються з багатьма твердженнями). Ми й закінчимо статтю запитом, на який ані „Радянська Україна", ні совєтські письменники, напевно, не дадуть відповіді:

Що станеться з громадянином Пилипом Боровиком, коли він наважиться поставити перелічені вгорі питання? Його батько безневинно загинув у Сибіру за Сталіна. Куди послалася б дорога Пилипа Боровика за Хрущова?

Василь Гальченко

Життьове забезпечення це також ощадність. В потребі одержите позику на свою грамоту Забезпечіться в Українському Народному Союзі.

З совєтської преси

Цигани в СССР

Як виходить із статті Є. Стрелкова в „Ізвєстіях" з 19 грудня м. р., цигани в Совєтському Союзі — після масових гітлерівських екзекуцій і большевицького „приручування" — ще існують, і навіть тримаються й досі своїх звичаїв, а подекуди й кочового способу життя. Автор статті, „осілий циган", пише про своїх компатріотів:

„У Ягейському таборі маю я приятеля Віктора Ладного. Він і справді „ладний" — сильний, стрункий, з гарячими чорними очима і кучерявим чубом. І розуму Вікторові не бракує. А проте, він і досі вірить у те, що в річці купатися циганові невільно — попитко (водяник) до себе затягне, що прати сорочку — це значить змивати своє власне щастя ... Віктор — романтик, мріє про подвиги, але нічого злого не бачить у тому, щоб когось обдурити, щоб щось украсти. Таким — лише „осілий циган" Стрелков, — зробив Віктора табір, жорстокі циганські закони, воля старшин. У школі Віктор Ладний був би напевно з-поміж перших, але вчитися йому не довелося (згідно з офіційною совєтською статистикою в СССР неписьменність цілковито зліквідовано — ред.). Три місяці вивчав він властивості різного зілля, ворожбу, прикмети — ось і ввесь курс наук цигана" ...

„До кіна ходити циганчатам заборонено, — пише Є. Стрелков, — і кожного, хто пробує з табору тікати, ловлять і б'ють батогами. У таборі життя, як у болоті, ідеш до нього неначе у 17 століття. Немало засобів і енерґії витрачено на те, щоб відучити табори від кочування, залучити циган до праці, до культури, але занадто сильними виявилися таборові традиції ..."

Свою статтю Стрелков закінчує таким побажанням: „Треба, щоб сільські та міські комсомольці йшли до циганських таборів, нав'язували з циганською молоддю зв'язки, втягали їх у свої справи, своє життя ..."

САД

Був сад,
як на дитячому малюнку:
відсутність
найпростіших перспектив,
і фарб аляпувата неохайність,
і обрію близька горизонталь.
Кора дерет напівзабуто пахла
фіялками і яблуками
стиглими.
Мені здавалося:
під товщиною снігу
так гостро
захлинаються без світла
слабенькі пагони весняних
трав
і проліски — тривожно-ніжні.
Взявся я
зернистий сніг
рукали розгортати.
Був ранній березень...
Був сад,
як на дитячому малюнку.

ЄВГЕН ГУЦАЛО

Володимир Янів

СОВЄТСЬКИЙ КОЛОНІЯЛІЗМ В УКРАЇНІ

(2)

Воєнний комісар вже згадуваного українського самозванчого уряду в Харкові, Василь Шахрай, твердив, що єдиною опорою у боротьбі з законним українським парляментом, Центральною Радою, є армія, а все, що українське, „буде уважатися за вороже і контрреволюційне". Як на члена т. зв. українського уряду це дуже виразні слова, що одночасно характеризують ролю цього уряду.

Як відомо, війна тривала кілька років, а український спротив не закінчився із припиненням воєнних дій. Тому режимові — для закріплення себе — треба було насамперед знищити гнізда опору, при чому натиск пішов в першу чергу на безпосередніх носіїв ідеї (т. зв. „петлюрівщину", тобто на середню інтелігенцію). В другу чергу вдарено по Церкві, яка — як Автокефальна — була природньою остосю національности; врешті, удар пішов на саму субстанцію, на село. Нищення бази опору, чи — ширше — взагалі баз опору лучилося з бажанням нівеляції завойованого населення, — із спробою його духової уніфікації з панівною нацією, отже із нищенням елементів духової відрубности.

Свідомий своєї початкової слабости й розбуджених патріотичних почувань на завойованих теренах, режим це важився ще на насильні засоби, навпаки, йшло йому про здобуття молодого покоління, про виховання своєрідних янчарів. З огляду на розбуджений патріотизм, уряд допустив певні полегші в ділянці культурного життя. Це — період т. зв. українізації, коли до школи й уряду допущено українську мову, щоб тим краще можна було на большевицький лад інтерпретувати культуру, побут, історію і щораз більше прихиляти молодь для большевизму за рецептою Леніна: „культура має бути національна формою (тобто мовою), а соціялістична змістом", тобто уніфікована для цілого Союзу, що мало привести до певного конґльомерату на базі російського народу, — до витворення т. зв. совєтської людини. Проте, тут режим перерахувався, патріотизм населення був надто великий, і українська духова еліта, зокрема творці слова, покористувалися тою большевицькою спробою для скріплення творчости у рідній мові, а розвиток літератури йшов по лінії традиції, що привело м. і. до надання тій добі назви українського культурного ренесансу. Але саме це викликало реакцію. Після невдачі мирного перевиховання молоді прийшло до брутального винищення української духової еліти, що не схотіла стати знаряддям денаціоналізації, не схотіла творити в уніформному дусі єдиного совєтського народу, а, навпаки, своєю творчістю скріплювала самостійницькі традиції й плекала повну самобутність нації.

Відомий сучасний український поет, В. Кравців, робить у недавно виданій брошурі[6] підсумки винищування одної категорії творців української культури — письменників, і доходить на підставі таки совєтських офіційних джерел до наступних трагічних підсумків: 89 письменників знищено в той чи інший спосіб фізично, 212 були змушені переслідуваннями до безчинности й мовчання, 42 все ще нереабілітовані (тобто далі перебувають у в'язницях або вмерли), 83 емігрували при першій можливості. Тільки 22 письменники, що були репресовані, якось вижили й мали знову змогу проявитися. Ці числа можна щойно тоді належно оцінити, коли зважити, що сумарично з українського творчого процесу вибуло 448 літераторів, тоді як, наприклад, у 1959 р. Спілка Письменників України нараховувала тільки 427 письменників-українців[7]; порівняння чисел каже, що з українських творців слова щодругий був приневолений до мовчання, а ті, що зберегли можність проявитися, мусіли йти в фарватері чужої духовости.

Винищування українських письменників — це тільки один приклад ставлення большевицької влади до виявів української культури. Коли в ділянці письменства найболючішою була фізична ліквідація письменників, то в науковому секторі найболючішим був розгром Української Академії Наук, яку з вільної дослідної установи із власним статутом та широкою автономією обернено в знаряддя партії, при чому в склад Академії впроваджено низку партійних функціонарів, що з наукою мало мали спільного. Не входячи в подробиці, треба сказати, що перший удар по Академії перехрещується із згаданою вже хвилею переслідувань української державницької інтелігенції, — в зв'язку із розкриттям самостійницької Спілки Визволення України, в якій видатну ролю грали провідні члени Академії. І так, С. Єфремова, М. Слабченка і ін. засуджено в 1930 р. на депортацію, і з цього часу нема про них відомостей. Інших приневолено до „самокритики" чи критиковано за „ідеологічні ухили"; до тої катеґорії належали такі відомі постаті, як М. Грушевський, А. Кримський, Д. Багалій, К. Воблий, В. Василенко, Л. Яснопольський. Всі вони були приневолені до бездіяльности. Навіть комуністичні діячі, які були з уряду наставлені, як керівники поодиноких відділів, попадали при нових „чистках" до концтаборів (М. Яворський, В. Юринець, О. Камишан[8]).

[6] „На багряному коні революції". Брошура з'явилася 1960 р. у в-ві „Пролог" в Ню Йорку, як випуск VIII-ий. Підсумки подані на стор. 59-60.

[7] Зареєстрованих у 1959 р. письменників у Спілці було 543, але 20% з них були неукраїнці, і таким чином українських організованих письменників було в тому часі 427.

[8] Доля Української Академії Наук з'ясована докладно у двотомовій праці проф. Н. Н. Василенко-Полонської, виданій у Мюнхені Інститутом для вивчення Історії та Культури СССР (частина I — у 1955, II — у 1958 рр.).

УСЯ ЦЬОГОРІЧНА КОЛЯДА НА ХАРИТАТИВНУ АКЦІЮ ЗУАДК!

Пожертви висилати: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE, P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.

ПОВІДОМЛЕННЯ

в справі вибору делеґатів у Відділах УНСоюзу, які мають менше, як 75 членів

Згідно з постановами статуту Відділ, який має менше як 75 членів, може об'єднатися з іншим Відділом, який також має менше як 75 членів, щоб в такий спосіб набути право на представництво на Конвенції. Коли обидва так об'єднані Відділи матимуть разом 75 членів, вони зможуть вибрати одного делегата з одним голосом. Коли об'єднані Відділи матимуть 76 або більше членів, тоді вони будуть управнені до вибору одного делегата з двома голосами.

Відділи, які бажають об'єднатися для спільного вибору делегата та його заступника, повинні винести таку ухвалу, а після договорення зі собою, перевести вибори.

Якщо ці два Відділи не договоряться інакше, то той Відділ, що має більше число членів, буде управнений вибрати делегата, а Відділ з меншим числом членів — заступника.

Відділи, які договорилися про об'єднання з метою спільного вибору делегата та його заступника, повинні про це негайно повідомити Головну Канцелярію УНСоюзу, яка вишле їм друки повновластей для виповнення.

Для вможливлення спільного порозуміння між Відділами, які мають менше як 75 членів, подаємо внизу список цих Відділів з числом членів управнених до голосування в поодиноких Відділах та прізвищами і адресами Відділових секретарів:

4 13 Wasyl Weresh, 48½ E. 7th St., New York 3, N.Y.
6 41 Andrew Wowk, 3 Whitman St., Hastings on Hudson, N.Y.
9 64 Walter Salak, 860 Davis Ave., Pottsville, Pa.
10 37 Sam Pidberezniak, 31 Crescent St., Ansonia, Conn.
11 64 Peter Scileny, 629 Maple Ave., Johnstown, Pa.
12 47 Mychaylo Kuzma, 52 Adelaide St., Hartford 14, Conn.
16 34 Nicholas Moskal, 117 Maple Ave., Spring Valley, N.Y.
17 33 Michael Smereka, 906 Morton Ave., Port Vue, Pa.
18 30 Joseph Wanciak, 99 Pearl St., Seymour, Conn.
23 52 John C. Binkowski, 22 John St., Derby, Conn.
24 50 Nicholas Szczur, 223 N. Holland Ave., Rankin Braddock, Pa
26 10 Anna Pipa, 104 McClure St., Beckley, W. Va.
28 69 John Galida, P.O. Box 226, Mahanoy Plane, Pa.
30 54 Michael Phillips, 311 First St., Lynwood, Wilkes Barre, Pa.
31 56 Michael Stock, 349 Chestnut St., St. Clair, Pa.
32 11 Metro Semenko, Box 124, Forbes Road, Pa.
34 7 John Mahnick, 323 Washington St., Leetsdale, Pa.
35 73 Bohdan Wowchyk, 2051 W. 53rd St., Chicago 9, Ill.
40 34 Walter Witkowski, 1431 E. 7th St., Erie, Pa.
41 19 Michael Terpko, 121 14th St., Jeannette, Pa.
43 14 John Cook, 62 Owego St., Simpson, Pa.
44 45 John Vitushinsky, 1823 Northhampton Ave., Northampton, Pa.
46 55 I. Skwirtniansky, 87-16 Park Lane South, Woodhaven, NY
47 30 Anna Haras, 1808 E. 2nd St., Bethlehem, Pa.
49 45 N. Yurechkiw, 239 Franklin Ave., Toronto 9, Ont., Canada
50 45 Nicholas J. Sykuta, 930 W. 20th St., Lorain, Ohio
51 26 Steve Bobick, Lock Box 91, Yatesboro, Pa.
52 58 D. Chrupalyk, 30 W. Summit St., S. Hadley Falls, Mass.
54 57 Anthony Malanchuk, 30 Irving St., New Haven, Conn.
56 67 Michael Medwid, 155 14th St., Wheeling, W. Va.
58 73 John Yakovenko, 1679 Dudley Ave., Utica, N.Y.
60 29 Eva Marcinowski, Box 445, Lundys Lane, Pa.
61 20 Anthony Skubiak, 416 Shultz Ave., Latrobe, Pa.
62 43 Basil Wasylkiw, 2241 S. 56th St., Philadelphia 43, Pa.
66 27 Leon Fedyniak, 1443 York Ave., New York 21, N.Y.
67 69 John Cherowski, 42 Basset St., Ansonia, Conn.
68 18 John Shylo, 268 Prentice St., E. Springfield, Mass.
71 33 Ann Ish, 125 Glenwood Rd., Rossford, Ohio
72 22 Anna Keller, 309 S. Martin St., Titusville, Pa.
73 45 Dmytro Wasylyk, 168 Hillcrest Ave., Providence 9. R.I.
74 26 Katherine Yarema, 1001 Service St., New Castle, Pa.
77 32 Peter Fedash, 412 St. Clair St., Yorkville, Ohio
79 8 P. Seredynska, RFD Box 39, Union Mills, Broadalbin, N.Y.
80 26 Michael Markiewicz, 416 154th Place, Calumet City, Ill.
81 71 Andrew Blauciak, 1606 Church St., Curtis Bay 26, Md.
82 28 Wanda Macharyas, RD 2, New Alexandria, Pa.
84 48 George Wanat, 5 Old Orchard Rd., Westport, Conn.
85 74 George T. Matusick, 922 N. James St., Hazleton, Pa.
87 54 John Trojanowsky, 4776 Broadway, Depew, N.Y.
88 52 Walter Kwas, UNA Estates, Kerhonkson, N.Y.
89 13 Harry Tymus, 41 Vine St., Etna Pittsburgh 23, Pa.
92 12 Nick Horbulyk, 416 S. 2nd St., Oregon City, Oregon
93 49 John Danyliuk, 18 Blackstone Ave., Pawtucket, R.I.
95 23 Charles Mitch, RD 1, Nazareth, Pa.
98 31 John J. Dudish, 422 W. Mt. Vernon St., Shenandoah, Pa.
99 65 Wasyl Waligun, 54 Brookside St., Wilken-Barre, Pa.
101 12 Stella W. Peanbske, Box 326, Export, Pa.
103 60 C. A. Harris, 4519 W. Fondulac Ave., Milwaukee 16, Wisc.
107 72 John Mateychuk, 1218 169th St., Hammond, Ind.
108 36 Mary Siliko, 2169 Bunts Rd., Lakewood 7, Ohio
110 3 Sophie Anthony, 103 18th St., Vandergrift, Pa.
111 22 Mary Viscum, 630 Williamson Ave., Joliet, Ill.
115 40 Petro Babych, 1920 Superior Ave. N.E., Canton 5, Ohio
118 30 Ewhen Bilynsky, 1436 Columbus Ave., Pittsburgh 33, Pa.
119 55 Mary Bilan, 193 Reed Ave., Campbell, Ohio
122 27 Michael Popowych, 32 Jackson St., Taunton, Mass.
124 66 Alexander Balla, R 1 Box 220, Coplay, Pa.
126 33 Harry Dydiw, P.O. Box 31, Slickville, Pa.
128 46 Michael Glowa, 21 S. Sycamore Ave., Clifton Heights, Pa.
129 12 William A. Baron, 149-20 9th Ave., Whitestone 57, N.Y.
132 55 Donald Smereka, 906 Morton Ave., Port Vue, Pa.
134 48 Anna Klim, 811 Grant Ave., Carnegie, Pa.
135 14 John Lashinsky, RD 1, Box 3018, Conemaugh, Pa.
138 26 Simon Kunikewich, 1108 Hebron Ave., Glastonbury, Conn.
140 53 John Senich, 228 Mt. Everett, Hubbard, Ohio
141 26 Anton Lechoiat, 2211 R. St., Lincoln, Nebraska
143 66 Alexander Levoniuk, RD 2, Cliffdale Park, Washington, N.J.
144 46 Nicholas Chomko, 1132 Prospect Ave., Scranton, Pa.
145 61 Paul Tetanich, 2406 17th Ave., Altoona, Pa.
148 41 Pauline Schnieder, 1403 Decatur St., Baltimore, Md.
149 53 Mary S. Dicky, 22 Franklin St., Lackawanna 18, N.Y.
152 37 John Bakum, 77 Campfield St., Irvington 11, N.J.
154 15 Michael Tkatch, 77 Ridge St., Glen Lyon, Pa.
159 26 Theresa Kaminski, 306 N. Cameron Ave., Scranton 4, Pa.
160 36 Matthew Kostyahyn, 94 Hillside Ave., Lynbrook, N.Y.
162 13 John Wasylkiw, 335 S. Main Ave., Scranton 4, Pa.
165 42 Mary K. Pelechaty, 3318 Stickney Ave., Toledo 3, Ohio
166 21 Nicholas Mitz, 508 Ash St., Stowe, Pa.
167 57 John Welgan, 31 N. Westwood Ave., Toledo 7, Ohio
169 12 Wasyl Stefuryn, 209 Carverton Road, Tracksville, Pa.
172 38 Michael Moroz, 33 Malapardis Rd., Whippany, N.J.
178 74 Peter Kowalchuk, 63 Rosemont Ave., Manchester, N.H.
180 56 Genevieve Zerebniak, 1449 Redwood Ave., Akron 1, Ohio
181 45 Peter Lapchinsky, 46 Mailloux St., Woonsocket, R.I.
185 21 Michael Romanyshyn, 1131 Lackawanna Ave., Box 511, Mayfield, Pa.
186 39 Julia Bavolack, 74 S. Tamaqua St., McAdoo, Pa.
187 39 Antosia Chuprun, 301 Union St., Taylor, Pa.
188 21 Theodore Chariton, RFD 1, Durhamville, N.Y.
190 14 Marion M. Nohitsch, 2312 N. Maryland Ave., Peoria 4, Ill.
193 16 Ksenia Tutka, 114 Lincoln St., Taylor, Pa.
195 11 Mitro Behuniak, 625 Harrison Ave., Peekskill, N.Y.
196 17 Anna Cinurchyn, 99 Reservoir Ave., Jersey City 7, N.J.
197 9 Alex Seneczyn, 1529 5th St., Mattison, Ill.
198 4 Anna Sydor, 18 King St., Port Jervis, N.Y.
199 38 H. Maturniak, 62 Chestnut St., Amherst, Mass.
201 21 Roman Tenetylo, 110 E. Moser Ave., Coaldale, Pa.
202 22 Patricia Ann Markoe, 212 Clark St., Auburn, N.Y.
203 29 Olga Zuk, 819 E. 228th St., Bronx 66, N.Y.
205 15 Paul Krepich, 141 Franklin Ave., Palmerton, Pa.
207 39 Paul Rewa, South Deerfield, Mass.
208 17 William Nagurney, 727 Marion St., Scranton 9, Pa.
209 19 Joseph Ginda, 72 Leick Ave., Carteret, N.J.
210 40 John Franko, 1249 Edison Ave., Bronx 61, N.Y.
212 32 Catherine Blisch, 4340 Wood St., Wheeling, W. Va.
214 5 Peter Cherwoniak, 918 W. 32nd St., Chicago 8, Ill.
215 26 John Nazar, 206 East Ave., Hornell, N.Y.
216 24 Rosalia Bilyk, 656 W. 117th St., Chicago 28, Ill.
222 23 John Billick, 656 W. 117th St., Chicago 28, Ill.
224 36 Joseph Ercha, 18 Buffum St., Salem, Mass.
225 8 Frank Komar, Box 58, Desloge, Mo.
227 18 Peter Saupp, P.O. Box 8, Smith Mill, Pa.
228 24 Anna Sninsky, 242 Arnot St., St. Clair, Pa.
229 40 Michael Dutchak, 1302 Cornell St., Scranton 4, Pa.
232 28 Steve Senko, 626 4th St., Donora, Pa.
235 54 John Szestak, 125 Walnut St., Rossford, Ohio
241 47 Stephen Bardaczewsky, 54 Collins St., Woonsocket, R.I.
243 53 L. Billick, 656 W. 117th St., Chicago 28, Ill.
244 11 John Praskewych, RD Box 213, Half Moon Hill, Bellefonte, Pa.
246 21 William Themosyer, 14 Pulaski St., West Warwick, R.I.
247 70 Michael Maier, 316 S. Claymont St., Wilmington, Del.
248 39 Steve Mudry, 74 Gap Rd., Coatesville, Pa.
249 12 Mary Krehel, Box 823, Spangler, Pa.
250 6 Emil Zytkiewicz, 396 Valley Road, Cos Cob, Conn.
255 18 Mary K. Tamasy, 114 Water St., W. Newton, Pa.
258 12 Catherine Holowecky, Box 113, Houtzdale, Pa.
260 9 Wasyl Macuk, Route 2, Box 52, Berlin, Md.
261 31 Peter Arkotyn, 301 Broad St., Williamstown, N.J.
262 31 Stephanie Berry, 243 Wakelee Ave., Ansonia, Conn.
263 12 Myron Spiwak, 7 Harroun St., Fulton, N.Y.
264 24 Elsie Bilewicz, 578 Sarah St., Carnegie, Pa.
265 31 Max Kochubka, Rd. 2, Box 506A, Pottsville, Pa.
269 6 Peter J. Rudy, 90 Edgebrook Lane, Rochester 17, N.Y.
272 46 M. Lytwyn, 801 Springfield Ave., Irvington, N.J.
275 44 Wolodymyr Yurkiw, 51 Banta Ave., Garfield, N.J.
278 12 Martha Turchin, 499 Madison St., Wilkes-Barre, Pa.
279 16 Nicholas Olenchuk, 2310 Wilmer St., Zanesville, Ohio
280 74 Roman Rublowsky, 415 19th Ave., Scranton 4, Pa.
282 29 Katherine Lukach, 835 No. Penna Ave., Wilkes-Barre, Pa.
285 33 Rev. N. Cherniawsky, 1021 N. Clinton Ave., Rochester 21, N.Y.
290 56 Michaelina Iwaniuk, 1606 Hazel St., Baltimore 26, Md.
294 8 Olga Tataryn, 551 River Road, Rahway, N.J.
297 11 Joseph Selestak, Rd., Hastings, Pa.
298 41 Elias Hupalo, 1961 Mapes Ave., Bronx 60, N.Y.
299 40 Stephen Sydorowicz, 35 Salem St., Buffalo 20, N.Y.
300 45 Frank Kawchak, 192 Strayer St., Johnstown, Pa.
302 10 Wasyl Rohacz, 2328 Cooper St., Jackson, Mich.
303 33 Joseph A. Maschak, 334 E. Russell Ave., Flint 5, Mich.
306 42 Andrew Andrejciw, 19 E. Price St., Linden, N.J.
307 71 D. Galonzka, 14 Highland Park Ave., Roxbury 19, Mass.
308 56 Peter Iwasyszyn, 1451 N. 42nd St., E. St. Louis, Ill.
309 29 Philip Kobas, 237 Snow St., Saginaw, Mich.
310 56 M. Dolhun, 692 Leonard St., Brooklyn 22, N.Y.
311 5 Nicholas Fedirko, 216 Cherry St., Jessup, Pa.
312 33 Julia Sharyk, 3815 Park Ave., Metuchen, N.J.
313 17 Anna Zazworsky, P.O. Box 142, Smithmill, Pa.
314 12 Catherine Stetz, 522 Arthur St., Hazleton, Pa.
315 13 Stephen Dembitsky, 17 Carson Ave., Metuchen, N.J.
317 67 A. Andrusyszyn, 529 Stafford Ave., Syracuse 6, N.Y.
318 51 Stephen Sayuk, 161 W. 16th St., Northhampton, Pa.
319 47 George Welgoss, 19 Lower Broadway, Nanticoke, Pa.
322 37 Joanna Karatz, 21 Oakland St., Irvington, N.J.
326 33 Michael Sokolowsky, 1216 Grove St., Avoca, Pa.
328 40 Bohdan Kowcz, 2907 Poe Ave., Cleveland 9, Ohio
329 16 Anne Demko, Box 356, Lyndora, Pa.
351 51 Anthony Romaniuk, Rd. 1, Box 406, Millville, N.J.
352 46 Kasmer D. Mazepa, 48 La Grande St., Raritan, N.J.
383 55 John Bobersky, 801 Warren St., Berwick, Pa.
385 54 Ann Boyuk, 16715 Dixie Highway, Hazelcrest, Ill.
340 6 Petro Olynyk, P.O. Box 509, Manchester, N.Y.
344 30 Paul Husak, 416 N. Wosseller Ave., Bound Brook, N.J.
346 33 Roman Czuczkewych, 1926 Corning Ave., Cleveland 9, Ohio
349 49 John Hnidj, P.O. Box 25, Anne St., Millstone, N.J.
351 28 Edward Hrycun, 1624 Ontario Ave., Niagara Falls, N.Y.
353 68 Nicholas Wasyluk, 97 Seaman St., New Brunswick, N.J.
354 57 Dmytro Wityk, 1730 S. 12th St., Omaha 8, Nebraska
355 74 Semen Hasiak, 530 Kentucky St., St. Joseph, Mo.
357 26 Stephen Wozney, 20 King St., Northumberland, Pa.
358 71 Joanna Hirko, 3610 Berhwald Ave., Cleveland 9, Ohio
359 10 Mary Fera, 448 Burroughs Ter., Union, N.J.
360 38 John Hawryluk, 125 Seymour St., Buffalo 10, N.Y.
363 56 Dmytro Baziw, 1003 Brook St., Olean, N.Y.
365 23 George Rudiman, 11 W. Main St., Gerardville, Pa.
368 56 Stefan Malk, 2600 S. W. 2nd St., Miami, Fla.
373 57 Anna Gromocka, 4048 S. Spring Ave., St. Louis 16, Mo.
376 38 Walter Gwiazda, Box 128, R.I., Thorp, Wisc.
377 10 Theodore Migielicz, 2017 E. Elm St., W. Frankfort, Ill.
378 13 S. Pikolycky, 702 Lincoln Ave., P.O. Box, Woodbine, N.J.
380 56 Mykola Kormeluk, 46 W. 51st St., Bayonne, N.J.
381 5 Joseph Wowk, 20 Somers St., Danbury 3, Conn.
382 11 Kathryn Harbest, 418 N. Nice St., Frackville, Pa.
384 33 Stefan Zorij, 30 Merange Rd., Pittsburgh 5, Pa.
386 69 Alexander Popow, 710 Sharpsville Ave., Sharon, Pa.
387 54 William Olijnyk, 48 Broad St., Willimantic, Conn.
389 18 Bohdan Czajkiwsky, 875 West End Ave., Apt. 141, New York 25, N.Y.
390 61 Peter Bugryn, 65 Alexander St., Bristol, Conn.
391 19 Catherine Prychidko, 1703 30th St., Vernon, B.C., Canada
392 4 Max Pavlisin, 1019 Pine Ave., Kemmerer, Wyoming
393 51 Peter Boyko, 21-59 42nd St., Astoria 5, N.Y.
394 21 Michael Romanyk, 28 Hines Ave., Mahwah, N.J.
396 36 Iko Slobodian, 117 Brady St., Pittsburgh 19, Pa.
398 24 Alice Rozelsky, 712 University Ave., Endwell, N.Y.
400 34 Stanley Semuskie, Box 272, Rd. 1, Saltsburg, Pa.
401 16 Michael Lulka, 25 Sykes St., Sykesville, Pa.
403 42 John Pish, Sr., 214 James St. Olyphant, Pa.
404 15 Ewhen Popowycz, 819 Grandview St. W., Moose Jaw, Sask., Canada
405 20 John Legus, 847 Dundaff St., Dickson City, Pa.
409 26 Elias Hryshko, 906 Throop St., Dunmore, Pa.
410 13 Harry Saykewycz, 207 Josephine St., Peckville, Pa.
411 9 Theodore Chofay, 810 Sibley Ave., Old Forge, Pa.
412 28 Petro Cechosz, 736 12th Ave., Lachine, Que., Canada
413 42 Helene Ratushny, 2526 Poplar St., Union, N.J.
415 8 Lillian Dybas, 10024 S. Normal Ave., Chicago, Ill.
417 24 Iko Cybriwsky, 3313 Ellis Wasy, Louisville 20, Kentucky
418 26 Iwan Melnyk, 366 Sunnyside Ave., Toronto, Ont., Canada
419 7 I. Salamanchuk, 2076 Reynolds St., Regina, Sask., Canada
420 7 N. M. Prokop, Belfield, North Dakota
421 16 Julia Bereza, Prospect St., Box 125, Thomaston, Conn.
424 27 Wolodymyr Basiuk, 2246 N. 7th St., Philadelphia 33, Pa.
425 26 Roman I. Smook, 2054 W. Chicago Ave., Chicago 22, Ill.
426 8 A. Yurkevych, 491 Bush St., Sault St. Marie, Ont., Canada
428 17 M. Gala, 817 4th St. N., Kenora, Ont., Canada
429 19 John Perkosky, Sr., 1260 Birkbeck St., Freeland, Pa.
431 15 Nicholas Horechuk, 498 Esplanade, Sydney, N.S., Canada
433 46 Augustyn J. Rudnyk, 31 Park Lane, West Islip, L.I., N.Y.
435 51 Stephen Kuriak, 266 Montgomery St., Jersey City 2, N.J.
436 70 Peter Werbowecki, 92 Park St., Kitchener, Ont., Canada
438 44 Steve Terleski, Jr., 218 6th St., W. Easton, Pa.
442 14 Xenia Sheska, 1832 Washington Ave., Northampton, Pa.
443 9 D. Wowk, 268 Taschereau St. W., Rouyn, Que., Canada
444 24 M. Zerebecky, 427 Ave. G South, Saskatoon, Sask., Canada
446 26 M. Towtriwski, 26 Wood St., Kirkland Lake, Ont., Canada
447 12 Zenon Horeczyj, 3599 St. Famille St., Apt. 1, Montreal, Que., Canada
448 23 John Falat, 720 E. Lacka Ave., Olyphant, Pa.
449 14 J. Mychalewych, R.R. 4, Box 93, Waterford, Ont., Canada
450 30 Christine M. Nawrocky, 89-22 Springfield Blvd., Queen's Village 27, N.Y.
451 57 Jefim Omelchenko, R.R. 1, Grimsby, Ont., Canada
452 46 Mary Scebelo, 3601 176th Place, Lansing, Ill.
453 23 J. Kowalchuk, 360 King St. E., Toronto, Ont., Canada
454 50 M. Berezuk, 40 Hewko St., St. Catherine's, Ont., Canada
455 52 Sophia Sokolyshyn, 36-21 30th St., Astoria, L.I., N.Y.
456 37 William Workewich, 216 Columbus Ave., Timmins, Ont., Canada
459 53 Anastasia Bordun, 23 Civic Sq. West, Irvington, N.J.
460 30 Paul Sacharewycz, 59 King Edward Ave., London, Ont., Canada
461 42 John Fedoni, 36 Golden Blvd. E., Welland, Ont., Canada
462 10 W. Dutchak, 6 Balsam Ave., Kapuskasing, Ont., Canada
463 10 Michael Yakimo, 4837 Blackhawk, St. Louis 23, Mo.
465 56 M. Chershnevsky, 743 12th Ave., Lachine, Que., Canada
466 47 Harry Noha, 163 William St., Brantford, Ont., Canada
467 11 Teodor Laika, Rd. 3, Box 129, Johnstown, Pa.
468 46 Pete Samitz, R.R. 1, Niagara on the Lake, Ont., Canada
470 18 John M. Lenyk, 1348 Dixie Rd., R.R. 1, Port Credit, Ont., Canada
475 16 Catherine Boyko, 19 Wintergreen, Lackawanna 18, N.Y.
476 52 Paul Mariak, 233 Robinson St., Hudson, N.Y.
477 50 Paul Syrotiuk, 118 Warren St., Hudson, N.Y.
478 29 Wasyl Ostapiak, 89 Salem Ave., Toronto 4, Ont., Canada
479 26 Jaroslaw Hrechka, 859 N. 24th St., Philadelphia 30, Pa.
480 19 I. Janischewsky, 50 Edith Drive, Toronto 12, Ont., Canada
481 59 John Kopko, 7 Vine St., Carnegie, Pa.
482 39 John E. Sus, 329 Knox Ave, Carnegie, Pa.
485 22 M. Sydor Czartorysky, 41 E. 7th St., New York 3, N.Y.
486 23 Jaroslaw Blysciak, 301 Missouri St., San Francisco, Cal.
488 19 Jaroslaw Bakowicz, 714 W. Luke Ave., Phoenix, Ariz.
490 57 Helena Chornomaz, 1228 S. Long Ave., Hillside, N.J.
491 13 George Primak, 1652 Lincoln Ave., Apt. 3, Montreal 25, Que., Canada
492 12 Rev. M. D. Podolsky, 456 Main St., Ottawa 1, Ont., Canada
494 17 Bohdan Sawycky, 6 Railway Ave., Box 806, Dauphin, Man., Canada
495 47 I. Pankiw, 665 Aberdeen Ave., Winnipeg 4, Man., Canada
496 13 Maria Shevchenko, 843 N.E. 84th St., Seattle 15, Wash.
498 66 Joseph Kasiuchnych, 3106 W. 4th Ave., Vancouver 8, B.C., Canada
499 10 Sophia Werbiansky, 1627 Elizabeth St., Elkhart, Ind.
500 15 M. Kowalsky, 2236 6th Ave. N.W., Calgary, Alta., Canada
501 8 John Tymchyshyn, 405 1st St. S.W., Chisholm, Minn.
502 10 M. Holota, Box 97, Hafford, Sask., Canada
503 45 Walter E. Yanda, 11708 97th St., Edmonton, Alta., Canada
504 25 Eugene Barna, R.R. 2, Leamington, Ont., Canada
506 23 A. Masney, Amherst Hotel, Amherstburg, Ont., Canada

Андрій Кінчак

ЯК УСС СВЯТИЛИ ВОДУ НАД СТРИПОЮ

І знов візія Йордану з юних літ, з років служби при УСС. Сутінки. За вікнами сипле філядельфійський сніжок. Немає в хаті тріщання в печі запашної бучини, але зате в підвалі гуде „гіт", попід стелею блукає ще різдвяна коляда. В таку пору приходять в гості спогади, 1916 рік. Стрілецтво розташоване над Стрипою. Минуло від того часу 46 років, і по стільки роках мішаються в пам'яті назви обезлюднених тоді сіл: Соснів, Тудинка, Раковець, Семиківці, а далі Купчинці, Пантелиха, Бурканів. Полк під Йордан в запасі, але в такому, що порожа артилерія має його в своїй опіці.

Воду в Стрипі на лінії Соснів — Тудинка святить польовий духовник УСС, о. Ізак. Під час відправи водосвяття полк Українських Січових Стрільців стоїть „на спочинь", перед вівтарем старшина на чолі з отаманом Грицем Коссаком. Штабовці підтягають за дяком, то чому ж не вільно цього робити і стрільцям. І згодом співає цілий полк.

Зі спогадів наших братів наддніпрянців, яких історія заставила стояти в той день напроти УСС і наших полків австрійських, виходить, що поза боєвою лінією царської армії чути було не лишень спів, але і оркестру УСС, коли вона під час водосвяття грала колядки, і коли грала до дефіляди після Водосвяття.

Коли ще хтось поцікавиться цією згадкою, то хай знає, що у тій самій Стрипі, де святили воду їхні батьки УСС, в 1651 р. святили воду Хмельницького полки, коли двигались під Берестечко.

Про бої полків Хмельницького з поляками в р. 1651 під Купчинцями можуть зацікавлені довідатись з праці о. Білинського, п. н. „Місто Тернопіль і околиці", виданої в Тернополі, в році 1896, яку мають деякі мемуаристи, тим тут, за океаном. — Має їх і автор цих рядків.

УКРАЇНСЬКІ КОЛЯДИ У ВІДЕНСЬКІМ РАДІЮ

У всіх австрійських радіових програмах на день 24-го грудня 1961 від год. 22.30 до 23.00 було виразно зазначено — „Українцє Вайнахтслідер" — Українські коляди. Як минулого року, так і цього року віденська радіовисильня 11 (Зендер 11) передавала наші колядки і щедрівки у виконанні хору св. Варвари під проводом Андрія Гнатишина з платівок видавництва „Дністрова Хвиля" в Клівленді, Огайо. На програму зложились: Христос народився, Бог предвічний, Що то за предивно, Днесь поюще, Ой рано, Спи Ісусе, Щедрий вечір, На Святий вечір, В полі, полі, Бог народився та Нова радість стала. Шкода тільки, що цієї авдиції не попередило бодай коротке пояснення для австрійських слухачів про нашу музичну культуру, церковні пісні, коляди і щедрівки.

Д-р С. Наклонний

● Японія і Південна Корея розпочали в Токіо формальні переговори про нормалізування дипломатичних відносин, яких все ще нема. Корейці, що гірко натерпілись від японської окупації, ставились довгі роки непримирливо до післявоєнної Японії. У теперішній конференції з кожного боку засідають по 11 делегатів, видатних діячів Південної Кореї і Японії, заявили, що свого вчинку не жалують, бо були морально виправдані.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК у США

УРОЧИСТЕ ВІДКРИТТЯ ВЛАСНОГО БУДИНКУ АКАДЕМІЇ

206 Вест 100 вул. — НЮ ЙОРК 25, Н. Й.

— відбудеться —

в неділю, 28-го січня 1962 року в 5:00 год. дня.

ПРОГРАМА:

Відкриття урочистих зборів;
Вступне слово Юрія В. ШЕВЕЛЬОВА;
Привітання усні та письмові;
Подяка жертводавцям;
КОНЦЕРТ з участю Яра МЕГАСЮКА, Зої МАРКОВИЧ, Ганни ШЕРЕЙ, Вадима КИНИ;
Кінцеве слово.

З нагоди відкриття Будинку Академії, влаштовано ВИСТАВКУ КАРТИН

Юхима Михайлова.

УВАН у США

Український Технічний Інститут в НЮ ЙОРКУ

170 Вест 82 вул., Ню Йорк 24, Н. Й.

— ОГОЛОШУЄ —

ЗАПИС на ВЕСНЯНИЙ СЕМЕСТЕР 1961-1962 Акад. рік на факультети:

1. ІНЖЕНЕРНИЙ (Будівельний відділ)
2. ЕКОНОМІЧНИХ і ПОЛІТИЧНИХ НАУК
3. ФІЛОСОФІЇ та ПЕДАГОГІКИ

Для прийняття вимагається закінчена середня освіта, а при неповній освіті рівночасний запис на підготовчий курс (матуральний).

Абсольвенти дістають дипломи, а також високошкільні кредити з прослуханих предметів.

Записи на весняний семестер від 5-го до 9-го ЛЮТОГО ц. р., від 2:00 до 8:00 год. вечора.

Можна вписатися листовно, долучивши $10.00 вписового.

ДИРЕКЦІЯ

Увага! Перемищина і Посяння! В суботу, дня 27 січня 1962 р.

в залі ШКОЛИ СВ. МИКОЛАЯ
212 President Street (бічна Lexington Ave.) PASSAIC, N. J.

ТОВАРИСЬКИЙ З'ЇЗД ПЕРЕМИЩАКІВ З ВЕЧЕРНИЦЯМИ

з нагоди тисячоліття княжого города Перемишля і появи книжки п. н. „ПЕРЕМИШЛЬ ЗАХІДНЯ БАСТІОН УКРАЇНИ"

В програмі: Служба Божа — год. 8 і 9 рано в церквах; Ню Йорк, Нюарк, Джерзі Сити, Елізабет, Ню Брунсвік і Пассайк, реферати, спомини, товариська гутірка.

Добірний буфет. Добра оркестра. Вступ 2 дол.

Початок З'їзду о год. 3-ій — Вечерниць о год. 7-ій.

Запрошуємо всіх бувших мешканців Перемищини і Посяння. Гостям раді!

КОМІТЕТ

Д. Гуменної

ДІТИ ЧУМАЦЬКОГО ШЛЯХУ

IV-ій том

Ціна $2.50.

"SVOBODA"
P. O. Box 346
JERSEY CITY 3, N. J.

З глибоким смутком повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих, що в п'ятницю, 19-го січня 1962 р. померла в Клівленді на 78-му році життя

бл. п. ОЛЕНА ЯЦИШИН

вдова по бл. п. о. Володимирові Яцишиному.

ПОХОРОН відбувся в ПОНЕДІЛОК, 22-го СІЧНЯ 1962 р. з похоронного заведення Павла Головчака та місцевої української католицької церкви.

ГОРЕМ ПРИВИТА:

РОДИНА

В глибокому смутку повідомляємо, що дня 6-го січня 1962 р., упокоївся в Бозі

бл. п. Андрій МИКИТЯК

довголітній і заслужений сеньйор-професор Колеґії св. Василія в Стемфорді, Конн.

Покійний народився 4-го квітня 1879 р. в Самборі, Західня Україна.

Похорон відбувся дня 9-го січня 1962 р., з української кат. церкви в Стемфорді, на цвинтар у Спрінгдейл, Конн.

Горем прибита:

РОДИНА

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю мою щиру подяку всім Тим, які під час недуги і Похоронів мого Невіджалуваного

МУЖА

Миколи БУТОВИЧА

приносили мені поміч і розраду.

Особливо дякую п. д-рові Я. Рожанковському за його безінтересовне піклування хворим у лікарні. Високопреосвященному Архиєпископові Мстиславові дякую з глибини серця за відправу похоронних обрядів у церкві та на кладовищі у Бавнд Бруку, Н. Дж., о. д-рові В. Клодницькому за відправу Парастасу в похоронному заведенні у Ню Йорку і Бавнд Бруку, та о. д-рові Б. Желехівському за співучасть у відправах.

Спеціяльно дякую членам Об'єднання Мистців Українців в Америці за велику матеріяльну допомогу.

Дякую Високодостойному Пану Президентові Д-рові Степанові Витанському, Високошановним Представникам Українських Установ і Товариств та усім моїм Приятелям і Знайомим, які прислали мені листи співчуття та потіхи у час мого невисказаного горя.

ТЕТЯНА БУТОВИЧ з ДІТЬМИ

СПРАВЖНЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЧИНАЄТЬСЯ ВІД $5,000.00

В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ СОЮЗІ МОЖЕТЕ ЗАБЕЗПЕЧИТИСЯ ДО $100,000.00

ПІДВИЩІТЬ СВОЄ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ!

„СХОДИТЬ СОНЦЕ"

(Олекса Кобець. „Сходить сонце", Українським дітям і молоді. Декляматор-Читанка. (Поезії, казки, оповідання). Об'єднання Українських Письменників СЛОВО. Ню Йорк, 1961, стор. 272)

Писати вірші для дітей, зберігаючи притім поетичний рівень — неабияка вмілість. Навіть деяким великим поетам не вдавались вірші для дітей. Що вже казати про менших авторів, що часто нанизують слова й поняття з дитячого лексикону, не зуміївши наповнити їх поетичним життям. А з формального боку? Ще й сьогодні трапляються автори, що вважають за можливе давати дитині вірші писані силлабічним спотикачем із дієслівними римами.

Дитяча поезія, тобто поезія для дітей, це сьогодні повноправна ділянка літературної творчости, де виховно-моралізаторські елементи вкраплені зручно у сам сюжет і підпорядковані мистецьким вимогам. Впарі з цим дитячий письменник мусить знати світ уявлень дитини й обсяг її зацікавлень, щоб своїм твором викликати епізвучні переживання. Оперуючи засобом понять доступних дитині, дитячий письменник проте не обмежений у засобах мистецької форми. І тільки від уміння опанувати добрий стиль висловлу і дати легкий невимушений вірш, залежить вартість мистецького твору для дітей.

Олександер Кобець, що його збірка творів для дітей „Сходить сонце" вийшла недавно у видавництві „Слово", запрезентував себе цією збіркою як поет, що вміє поєднати справжнє мистецтво слова з тонким знанням дитячої психіки. Збірка являє собою декляматор - читанку, в якій матеріял розділено на чотири групи за віком дітей від найменших до найстарших. Своєю тематикою Кобцеві вірші охоплюють світ дитячих переживань, на які найбільше вразлива дитяча душа. Кобець змальовує красу природи чи різні моменти з життя тварин і людей, що мають виховне значення для дитини. Гуманні почуття, родинні і суспільно - громадські моменти в житті, любов до рідного краю, оце вартості, що западають у дитячу душу від Кобцевих віршів та поглиблюються в ній.

Стежечками та доріжками
По зеленому саду —
Ту-пу, ту-пу, ту-пу ніжками —
Я піду, та й піду, та й піду . . .

Ту-пу, ту-пу, тай дочапаю
Аж до самого лужка,
Зарясненого кульбабою,
І з кульбаби сплету я вінка.

Є в творах Кобця реміняценції „раннього" Тичини і в мистецьких прийомах і в ритміці, а впарі з цим уміння достосуватися до рівня дитячого сприймання. Більшість Кобцевих віршів має те, чого бракує творам багатьох авторів, що пишуть тільки для дітей, а саме насиченість емоціями. Та й у самого Кобця ліричні вірші на теми природи виходять краще за патріотичні декламації, хоч і ті мають свою і виховну і мистецьку вартість.

Вступне слово проф. Ващенка розглядає етапи психічного розвитку дитини і на цьому тлі стверджує Кобцеву вмілість достосувати вірш до умового рівня дитини. Більшість Кобцевих віршів дійсно відповідає цим вимогам.

Проте є чимало в цій збірці віршів, що оперують поетичними образами, не завжди зрозумілими для дитини або для неї затяжними. Напр. вірш „В горах" (ст. 155) має такі звороти:

вічність вбгати в ту хвилину,
в вічності пожить!

або:

потону в яскім просторі
й він потоне у мені.

Це гарне, але зрозуміле для дорослих; для дитини потрібні тут пояснення. Таких „дорослих" зворотів найдеться в збірці ще більше.

Слід ствердити, що автор тримається еміграційної дійсности і пише для українських дітей, що живуть в Америці:

Десь за горами, морями,
де пливе Дніпро могутній,
Є країна — Україна, рідний
край наш незабутній.
(ст. 16).

Подібний теж вірш „З чужини" у відділі для найстарших (ст. 219).

Вся природа, що її змальовує автор, суто українська, з перекотиполем (ст. 123), журавлями (51), чайками (55), ластівками (58) і т. п., що очевидно вимагає відповідних пояснень для дитини. Мимоходом згадати треба дрібний ляпсус, що трапився авторові. Вірш „В ліс по ягоди" (ст. 21) має таке нефортунне місце:

повний кошик наберемо
полуниць і дуниць ягідок,

де не можна пояснити дитині, що полуниці ростуть в лісі...

З відділу для найстарших маємо у збірці відомий вірш „На перехресті" і популярну вже пісню „Від синього Дону". Позатим переважає тут патріотична тематика: Крути, Базар, Смерть Отамана Петлюри. Є тут теж речі про голод і про безпритульних, на які можна різно дивитись. Також проблематика оповідання „Без милосердя" (ст. 179) може насувати різні інтерпретації. Але це вже справи позалітературні.

Багато Кобцевих віршів надаються до загальної поетичної антології і своїм настроєм підходять і для дорослого читача.

Для дітей, крім гарної лектури, Кобцева збірка дає теж зразки гарної літературної мови: суто українську лексику і фразеологію та правильні українські наголоси. З цього погляду в книжці були б потрібні відповідні позначення наголосів і пояснення деяких слів, що їх діти, особливо з західніх областей України, не зрозуміють.

Книжка „Сходить сонце" — цінний набуток дитячої літератури. Безперечно, краще було б видати її чотирма окремими випусками відповідно до віку дітей, що полекшило б поширення книжки. Але це вже мабуть не авторова вина.

В книзі крім віршів вміщена теж мистецька проза: казки й оповідання. Жаль, що їх не ілюстровано, хоч можна було це зробити, тим більше, що в книзі безліч заставок і кінцівок майже при кожному вірші.

Для українських дітей збірка „Сходить сонце" повинна стати постійною пригадкою про рідний край, до якого повинна рватися їх душа.

Павло Кравчук

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
АРКА має 1,000 РІЗНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПЛАТІВОК.

SERVICE DIRECTORY

Одинока Українська Імпортова Фірма
W. W. EXPORT-IMPORT CO.
283 Market St., Newark 2, N. J.
Hi-Fi Stereo — Radio — Phono апарати — Radio-Phono TV комбінації. Відкрито 9-6 веч., в неділю: 10-4 по пол.

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

ДІВЧАТА
молоді, до праці при пакуванні. Можна мешкати в Meat Packing Plant. Постійна праця. Добра платня.
WHITE PACKING CO, Inc.
349 Reid Avenue
Brooklyn, N. Y.

FINANCIAL

Цей образок виявляє у чому річ: ощаджування й усмішка йдуть разом. Нема кращого у всьому житті, як гроші в банку. Переконайтесь у цьому!

Банкова обслуга в цілій окрузі вже понад 100 років.

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK

Ощадності забезпечені до $10,000.00 через FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „СВОБОДИ"
81-83 Grand Street
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J.

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу.

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС)

Ім'я і прізвище: .....

Адреса: .....

.....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: .....

Адреса: .....

.....

5-годинний день праці — це успіх робітників і турбота будівельних фірм і уряду

Ню Йорк. — 9,000 будівельнех електричних робітників підписали нову умову праці, в якій запевнений є вперше в цій країні 5-годинний день праці. В робітничих колах хвалять цю умову з 18-го січня ц. р., в департаменті праці звертають увагу на це, що це є найкоротший тиждень праці, 25-годинний тиждень праці, який становить новий крок у здобутках робітництва. Але в колах будівельних підприємців висловлюють побоювання, що ці успіхи робітництва можуть загрозити будівельному промислові, бо коли всі 200,000 будівельних робітників здобудуть такий самий короткий тиждень праці, то це збільшить на 10 відсотків кошти торговельних будівель, і на 7 відсотків кошти житлових домів. Це збільшило б на $100 мільйонів кошти нових будов, і цю надвишку перекинеться на громадянство, це значить на тих, що будуть будувати доми. Деякі робітничі організації вислали ґратуляції спілці Міжнародне Братство Електричних Робітників, уважаючи, що це є перший крок до 25-годинного тижня праці і в інших промислах. Але уряд президента Кеннеді і Американська Федерація Праці — Конґрес Індустрійних Організацій не є вдоволені з 5-годинного дня праці, бо при зменшеному дні праці не можа буде збільшувати економіку країни, що є програмою демократичного уряду. Зменшення годин праці при незмінених заробітках внеможливить конкуренцію з закордоном і не дозволить зменшити торговельні тарифи.

Форд закликає Конґрес підтримати Президента в справі зменшення тарифів

Ню Йорк. — Голова Фордової Моторової Компанії Генрі Форд, другий промовляючи на прийнятті Рекламової Ради в готелі Валдорф - Асторія закликав Конґрес, щоб ухвалив президентові Кеннеді якнайбільші повновласті зменшувати торговельні тарифи між ЗДА і европейськими державами. На думку Форда уряд ЗДА мусить мати повновласть робити концесії европейським країнам, подібно як це було тоді, коли після другої світової війни ЗДА допомогли відбудувати знищені економіки своїх союзників і навіть ворогів в Европі. Форд пригадав, що в 1953 році він сказав був, що „вільний світ не може вести торгівлю без партнера". Тепер можемо сказати, що „Америка не може торгувати тільки з собою", тому ми мусимо мати договір про взаємну торгівлю. Форд остерігав проти протекціонізму, про який дехто думає в урядових колах і між зорганізованими робітниками, і що може знеохотити до інвестиції за кордоном.

Сніг в Каліфорнії; в Колорадо від лявини згинули 6 осіб

Ню Йорк. — Кінець тижня був під знаком сніговій майже в цілій країні. Впав сніг навіть в Каліфорнії, і Сан Фрасіско мало найгрубший сніг від 1932-го року, бо на 5 місяців. Діти вперше побачили тільки снігу в тому місті. В стейті Колорадо в горах снігу було понад 30 цалів. Лявіна зсунулася з гори Елберт та засипала кілька домів. Рятункова акція військових лещетарських відділів знайшла 5 трупів, в тому 4 дітей. Військо евакуювало 12 родин, бо інша лявіна загрожувала їхньому життю. Сніг падав три дні, а сильний вітер зрушив його з гори, і сніг ломив дерева та телефонні стовпи і забирав з собою каміння. Гора Елберт висока на 14 431 стіп.

ОН ґарантують безпеку наступникові Люмумби

Об'єднані Нації. — Кол. віце-прем'єр в першому конголійському урядові Патріса Люмумби, комуніст Антуан Гізенґа, звернувся з просьбою до генерального секретаря Об'єднаних Націй, У Танта, щоб Об'єднані Нації взяли його в охорону. Він боїться, що його стріне доля Люмумби, якого арештували й потім убили. Гізенґу, якому не вдався військовий замах задля захоплення диктаторської влади в Східній провінції, тримають під домашнім арештом в Стенлейвілі, але мають перевести до Леопольдвілю й судити після того, як скасують його парляментарно-посольську недоторкальність. Частина занархізованих військ Гізенґи перевела масакру 20-х місіонарів і монахинь.

Короткі Вісті

● В Греції міністер освіти й віровизнання дістав відомості про „невідповідну поведінку" новообраного митрополита Греції, архиєпископа Яковоса. 12 членів Православного Синоду розслідкують ті факти, що їх виявив один атенський духовник. Преса не подає, чи ті факти стосуються молодости архиєпископа, чи пізнішого часу і в чому полягала та невідповідна поведінка. Грецькі газети вважають, що Яковос повинен зректися. Але таки відбулось урочисте введення його в новий уряд.

● Кубинські втікачі, які по 1,500 місячно прибувають на Фльориду, твердять, що тільки одна третина кубинського населення ще й надалі підтримує Кастра.

● Уряд здорова у Вашинґтоні закликає всіх, які недавно були за кордоном, або які зустрічалися з людьми, що прибули з-за кордону, щоб нащепилися проти віспи. У ЗДА не було випадку занедужання на віспу від 1953-го року. Тепер в Англії, Німеччині і Швайцарії занотовано 13 випадків цієї недуги, в тому 5 смертних випадків. До Англії занесли віспу з Пакістану, а до Швайцарії з Ліберії.

● В політичних колах гадають, що республіканці будуть проти того, щоб зорганізувати новий департамент міських і мешканевих справ. Ця справа є в Конґресі від попереднього року, бо уряд Кеннеді зголосив цей проєкт ще минулого року.

● Генеральний прокуратор Роберт Ф. Кеннеді заповів в Конґресі, що боротьбу проти злочинів треба буде вести не один рік, тільки 4 або 5 років, бо одним законом не можна зліквідувати того світу злочинців, який розпаношився впродовж багатьох років.

● Англійці стурбовані й обурені, дізнавшись, що американські керівні кола не є захоплені новою „торговельною трансакцією", що її зробив британський важкий промислт під благословенням уряду: продати комуністичному Китаєві шість великих літаків типу „Вайкаунт" за дол. 9,800.000. Англійські промисловці, які завжди були наставлені на торгування з комуністами, виправдують свою трансакцію арґументом, що краще, щоб Пейпінґ купував в Англії, як має купувати в Совєтах.

„Совєтская Кіргізія" повідомляє про арештування коло 50-ох керівників різних державних підприємств в автономній „республіці" Кіргізії в середній Азії за господарські зловживання. Вони буцім-то поробили грошові зловживання протягом сімох років на кругло 30 мільйонів нових рублів (дол. 33,300.000).

● Центральний конґолійський уряд твердить, що занархізовані вояки комуністичного прем'єра з Східної провінції, Антуана Гізенґи, під проводом свого полковника Жозефа Пакасси вбили 11 білих місіонарів і 7 африканських католицьких монахинь. Подробиці цієї останньої масакри ще не відомі. Гізенґу позбавлено всякої влади і його судитимуть, як зрадника, за спробу відірвати від Конґа Східню провінцію.

Маєстро Борачок знову в Мюнхені

Мюнхен. — Відомий маляр Северин Борачок, який живе постійно в Мюнхені, повернувся після кількамісячного перебування в ЗДА до Мюнхену. Маєстро Борачок виїхав був у вересні м. р. до ЗДА у за'язку з виставкою своїх творів, як також скульптур Григора Крука та емалій Марії Дольницької (Відень). Виставка була влаштована, як відомо, в Ню Йорку від 28-го жовтня до 28-го листопада. Успіх виставки спонукав любителів мистецтва української спільноти в ЗДА запросити мистців з Европи зі своїми творами також до Філядельфії. В тому місті виставка тривала від 9 до 24-го грудня м. р. До Мюнхену наш мистець повернувся задоволений і вдячний українцям у ЗДА за їх тепле прийняття та підтримку. В найближчому часі С. Борачок розпочне здійснювати свої нові численні ідеї. Скульптор Григор Крук залишився ще на деякий час ще в ЗДА.

Новий рік у Мюнхені

Мюнхен (лв). — В перші тижні нового року мюнхенська українська громада виявила особливу активність. Завдяки старанню Апостольського Екзархату, в Навечер'я Різдва Христового дві великі південно - німецькі радіовисильні (Мюнхен і Штутґарт) передали українські колядки і проповідь Екзарха Кир Платона Корняйка, чим звеселили всіх українців, які святкували своє Різдво в усіх закутках Німеччини. В день Різдва в Богослуженнях, які відправлено в обидвох католицьких та православній церквах, взяли участь сотні вірних. Глибокий сніг, що випав в останніх днях грудня в цілій Баварії, нагадував їм Різдво в Україні і надавав усім особливого святочного настрою.

Зразу після Різдвяних свят різні українські установи в Мюнхені влаштували цілий ряд випрез. Союз Студентів у Німеччині запросив всіх українців Мюнхену і околиці на традиційну Маланку, Крайова Управа СУМ-у на українські фільми, Спілка Українських Журналістів влаштовує 17-го січня пресове прийняття для запрошених чужинецьких журналістів і політиків, щоб в такий спосіб відзначити річницю 22-го січня. Український Християнський Рух приготовляє Просфору на 28-го січня.

Спілка Української Молоді в Німеччині започаткувала новий рік ще перед Різдвом особливою імпрезою: зустріччю української молоді Німеччини, Франції і Бельгії. В зустрічі, що відбулася в Кельні, взяло участь понад 150 осіб.

Заклик оо. Студитів із Вудстоку

Всечесніші Отці й Українська Громадо!

Ми, ченці Студити, замешкалі у Вудстоку, Онтаріо, Канада, звертаємося до Ваших добрих сердець за ласкавою допомогою й пожертвою на будову церкви і манастиря для прослави Бога. Десять років тому ми приїхали до Канади й осіли на фармі у Вудстоку, яку нам подарував Католицький Єпископат.

Тепер, коли до нас зголошуються нові кандидати, студенти й священики, є надія, що манастир буде рости й розвиватися, але ми не маємо для них приміщення, й тому будова манастиря є нашою найбільш пекучою потребою. Тому звертаємося із великим проханням до Вас про ласкаву допомогу і пожертву.

Будемо за Вас повсякчасно молитися, щоб Господь Бог винагородив Вам стократно Вашу лепту в цьому житті, і по смерті вічною небесною славою.

Пожертви просимо слати на адресу о. Настоятеля:

Rev. Theophan Shewaha,
Superior, of Studite Monks,
Box 10. Parkinson Ave.,
Woodstock, Ontario, Canada

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 27-го СІЧНЯ 1962:

ЧЕСТЕР, Па. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 388, в год. 7:00 веч., в УНДомі, при 4 Ворд вул. Проситься всіх наших членів прибути на означений час. На порядку нарад: звіти Контр. Комісії за минулий рік та вибір нової Управи на 1962 рік. — О. Мицик, предс.; В. Вінський, касир; Є. Воловняк, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні Загальні Збори Т-ва „Верховина", Відд. 184, в год. 4:00 по пол., в домівці вид. „Вулава", при 423 Схід 9-та вул., зі звичайним порядком річних Зборів. — Управа.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Верховина", Відділ 184, в год. 5:00 по пол., в домівці вид. „Вулава", — 423 Схід 9-та вул. Просимо про присутність з уваги на вибір делеґата і його заступника на Конвенцію УНСоюзу. — Управа.

ГАРТФОРД, Конн. — Місячні Збори Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 277, в год. 7:00 веч., в залі Укр. Амер. Гор. Клюбу, при Whitmore St. На порядку Зборів звіт Управи і вибір делеґатів на Конвенцію УНСоюзу. Проситься членів прибути на Збори, а довгуючих вирівняти свої залеглі вкладки. Згідно з постановою Управи, побір членських вкладок буде кожної суботи від 4:00 по пол. до 7:00 веч. і кожної третьої неділі місяця, від год. 2:00 по пол. до 7:00 веч., в будинку Укр. Амер. Гор. Клюбу. — Е. Гомотюк, секр.

Посмертні згадки

Стефан ЛИСЯК, — довголітний член 204 Відд. УНСоюзу в Ню Йорку, Н. Й., помер 18-го січня 1962 р. Покійний народ. 1891 р. в м. Угнів, пов. Рава Руська, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Марту, брата Івана, сина Александра і 3 доньки: Марію, Юлію і Домінку. Похорон відбудеться з церкви св. Володимира в понеділок, 22-го січня 1962 р., на цвинтар Holy Road, Westbury, L. I. — Вічна Йому Пам'ять!

В. Гасій, секр.

Семен ЯЦКІВ, довголітний член Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 234 УНСоюзу в Елизабеті, Н. Дж., помер 28-го грудня 1961 р., проживши 72 роки. Покійний походив із с. Неяри, пов. Рогатин, Західня Україна. Полишив у смутку дружину Гелен, 3 синів і 2 доньки. Похорон відбувся 30-го грудня 1961 р. з пох. заведення до греко-кат. церкви св. Володимира в Елизабеті, а опісля на цвинтар св. Гертруди у Ровей, Н. Дж. — Вічна Йому Пам'ять!

І. Іваник, секр.

Николай СЕНИК, — член Т-ва „Сокіл", Відд. 336 УНСоюзу в Клівленді, Огайо, помер в дні 18-го січня 1962 р. Покійний народився в селі Біличі, пов. Старий Самбір, Зах. Україна. До УНСоюзу вступив 1918 р. Полишив у смутку дружину Розалію, сина Михайла, дочку Ану, 4 внуків і брат Петро в Каліфорнії. Похорон відбувся 16-го січня цього року, з пох. заведення до прав. церкви св. Володимира Великого, при участі Родини, Приятелів та Членів Т-ва. — Вічна Йому Пам'ять!

Г. Кисіль, секр.

Батьки! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена!

● FUNERAL DIRECTORS ●

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор
Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Те.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

FINANCIAL

ЩАДІТЬ ПОШТОЮ
заробіть більше грошей!

4 1/2 %
PROPOSED DIVIDEND ON OPTIONAL ACCOUNTS

Гроші одержані до 15-го процентуються від 1-го

ЗАРОБЛЯЙТЕ ДИВІДЕНДУ ВИСОКОЇ СТАВКИ І ОДЕРЖИТЕ ОДИН З ВАРТІСНИХ БОНУСОВИХ ПОДАРУНКІВ: ДАРОМ ОПЛАЧЕНІ КОШТИ ПРИГОТОВАНІ З УСІМИ ТРАНСАКЦІЯМИ. МИ ТАКОЖ ПЕРЕВОДИМО ФОНДИ ДО КОМЕРСІЙНИХ ОЩАДНОСТЕЙ — БЕЗ ЖАДНОЇ ЗАПЛАТИ ЗА ОБСЛУГУ.

БОНУСОВІ ПОДАРУНКИ

ВИБЕРІТЬ ОДИН З НОВИМ КОНТОМ, АБО ДОДАТКОВИМ ДО ТЕПЕРІШНЬОГО КОНТА З 500 ДОЛ. АБО БІЛЬШЕ

КАСЕТКА НА ЧОЛОВІЧУ БІЖУТЕРІЮ
РЕТЕСТО КУХЛЕВА ВАГА
IMPERIAL КОМПЛЕТ НОЖІВ
ФРАНЦУЗЬКА ТОРТОВНИЦЯ З ТОРОВИЧОЮ ШВЕЦЯ

COMMERCIAL SAVINGS
ОФЕРТА ДІЙСНА, ДЕ ЗАКОНОМ ДОЗВОЛЕНО.
• ОДИН ДАРУНОК НА КОНТО.

Якщо потрібно, дарунки можуть бути замінені на рівновартні

YOU SAVE MORE THAN MONEY WITH U. S. SAVINGS BONDS.

● FUNERAL DIRECTORS ●

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАЙМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ New Jersey
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel.: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ в щоденнику „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези	2.00
1 інч за одну шпальту за бизнесові оголошення	$3.00
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення	$4.00

ТАРЗАН, ч. 4778. Тарзан діє!

— Зробіть мені ту ласку, Вазулю, — вкінці просив Тарзан. — Віддайте ваших в'язнів в мої руки, і я знайду винного.

Король вагався, а тоді знизив плечима. — Дуже добре. На вашу поруку, я це зроблю.

Тарзан приєднався до своїх компаньйонів аж на кінці села. — Тепер зачинається наша справа. — шептав він, коли близнюки зближалися.